

Borzalmas vihar dühöng napok óta a nyugateurópai partokon

A Themze Londonnál is kiöntött

Párisból jelentik: A Földközi-tengeren és az Atlanti óceán keleti partvidékén dúló viharok már napok óta szokatlanul nagy orkánná fajultak. Három nap óta a rádió folytonosan adja az S. O. S. jelket. A francia kikötők a vihar nagy ereje következtében szinte megközelíthetetlenek és

gondolni sem lehet arra, hogy a bajhajtott hajókhoz segélyhajókat küldjenek ki.

A tengerészek szerint emberemlékezet óta nem voltak ilyen nagy viharok ezen a vidéken. Valamennyi kisebb gőzös, amelyet a vihar a nyílt tengeren utolért, súlyos küzdelmet vív a hullámok ellen és

a nagyrájkán befutó hajók kivétel nélkül sérült állapotban vannak.

Az *Alfrid* nevű nápolyi olasz gőzös elsüllyedt. A legénység hat tagját sikerült megmenteni, a többiek hajóroncsokba kapaszkodva még a tengeren hanyódnak. A *Kelen* nevű spanyol gőzös a Biscayai öbölben elsüllyedt, egy matróz a tengerbe veszett, a többiit sikerült megmenteni.

Quimper mellett a tenger a homokdűnákat mintegy harminc hektárnál területen elsodorta és a város víz alá került.

A partról két embert a tengerbe sodortak a hullámok

s mindketten a vízbe fulladtak.

Franciaország belső részében, különösen Délnyugat-Franciaországban a telefon és távíróösszeköttetés megszakadt a nagy viharok következtében. Marseilleben, ahol nemrég tízenegy halottja volt egy házbeomlásnak, ismét ki kellett üríteni három bérházat, miután a 130—150 kilométeres sebességgel rohanó orkánnal aligha tudnak megbirkózni. A három bérház falai repedéseket mutatnak s igen valószínű, hogy a szél romba fogja dönteni ezeket a házakat is. A kűrített házak többszáz lakóját iskolákban helyezték el.

Brest közelében az *Iroise* nevű vontatóhajó vontatókötele, amely a szerencsétlenül járt *Helene* nevű dán gőzöst vontatta, elszakadt. A hajó másodkapitányát egy hullám a tengerbe sodorta. Ugyancsak

a tengerbe sodorták a hullámok a hajó öt utasát.

Az *Auroch* nevű mentőhajó az *Essex* nevű angol gőzöst az egyik kikötőbe vontatta. A mentőcsónakoknak sikerült megmenteni két francia háromtárbócos hajó legénységét.

Mint Londonból jelentik, a szombat esti szélcsend után vasárnap ismét egész nap dühöngött az orkán. A nagy óceánjáró gőzösek közül több súlyos sérülésekkel érkezett az angol kikötőkbe. A Délamerika felé tartó *Kellerwald* német Hapag-gőzös visszatért Plymouthba, miután

nem tudott megküzdni a százkilométeres sebességgel rohanó nyugati széllel.

A hajó huszonnégy óra alatt mindössze harmincnégy mérföld utat tett meg. Egy angol torpedóromboló fedélzetéről a többemeletes magas hullám két matróz a tengerbe sodort. Mindketten odaveszttek.

A zátonyra jutott Rador szén szállító gőzöst fönnyel személyzetéből senkit sem sikerült megmenteni.

A legtöbb kikötőből beszüntették a hajóforgalmat, a *doveri kikötő molójának egy részét a vihar elmosta*. A bajba jutott hajók száma olyan nagy, hogy a lapok külön rovatot nyitottak részükre

A *Sunday Express* szerint a brightoni tengerparton a vihar a fürdőzők által elveszített értékek tárgyakat, aranypénzeket és ékszereket dobott ki a partra, amelyeket most a kincskeresők egész tömege hajszol.

Londonban nagy az aggodalom a *Leonardo da Vinci* olasz gőzös miatt, amely Londonba hozza a januári műtörténelmi kiállítás anyagát, a reneszánsz olasz művészetének legkiválóbb alkotásait. Az olasz

hajó jelezte, hogy óriási viharokkal küzd és harminc óra óta újabb hír nem jött sorsáról. Említett londoni művészkörökben igen nagy az izgalom, mert az olasz hajón Rafael, Michelangelo és Tizian leghíresebb alkotásai vannak.

A hamburgi tengerészeti meteorológiai állomás rádióon figyelmeztette a nyílt tengeren levő hajókat, hogy siessenek a legközelebbi kikötőbe, mert újabb vihar készül. A *Konstantisz Lemosz* görög teherhajó hétfőn este az Elba torkolatánál zátonyra futott. Az *»Aniszterdam«* nevű német teherhajó Svédország

északi partvidékén süllyedt el.

A La Manche-csatorna felett és az angol szigeteken is nagy pusztításokat vitt véghez a vihar.

Délanglában száznál több ház dőlt össze, igen sokan hajléktalanokká lettek.

A sebesültek száma is igen nagy. Az árvízvesztély Angliában állandóan növekszik, a Themze már London közelében is kilépett medréből.

Lisszabonból jelentik: Északportugáliában *Caldas* és *Taipa* városok környékén borzalmas hatású volt az orkán pusztítása. Egyetlenegy fa sem maradt a két város határában, évszázados fákat gyökerestől tépett ki a szélvihar. A felhőszakadás következtében a folyók megáradtak. Porto város teljesen el van zárva a külvilágtól.

Berlini jelentés szerint a Schwarzwaldban leesett az első hó. Vasárnap délután kezdett havazni és hétfőn már tizenöt centiméter magas hólepel takarta a földet.

Az osztrák kancellár Ausztria jövő évi gazdasági programjáról

Schober bejelentette, hogy január elején Hágába utazik

Bécsből jelentik: *Schober* kancellárt a politikusok és a közgazdasági vezérferfiak egész serege látogatta meg vasárnap, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki az alkotmányreform megszavazása alkalmából. *Schober* a látogatásokat igen szívesen fogadta, megköszönte a szerencsekívánatokat és ismertette a küldöttekkel a jövő évre tervezett gazdasági programot.

Meg vagyok győződve — mondta *Schober* — hogy az alkotmányreform megvalósítása után az ország belső nyugalma biztosítva lesz és megkezdődhet a gazdasági újjáépítés sűrűs munkája. A kormány egész politikáját a gazdasági élet szolgálatába akarja állítani. Az erre vonatkozó előmunkálatok már megtörténtek és január elsajével nagyarányú gazdasági akció kezdődik. Remélem, hogy a bizonytalanság érája elmúlik s a dolgozó osztrák nép jobb anyagi körülmények közé kerül, mint amilyenek között eddig élt. Kijelentette a kancellár, hogy

január 5-ikén Hágába utazik s nemzetközi pénzügyi kapacitásokkal fog tárgyalni.

A hágai döntések nagy kihatással lesznek Ausztria politikájára, a kilátások kedvezők és remény van arra, hogy a hágai tárgyalások minden tekintetben nagy sikerrel járnak.

Ezzel szemben a *Freiheit* azt írja, hogy

Január elején Schober Mussolinihez Rómába utazik, akivel az Ausztriának adandó olasz kölcsön ügyében kíván tárgyalni.

A lap szerint Rómában január 3-ikán nemzetközi rendőrkongresszus lesz. Hivatalosan *Schober* erre a kongresszusra utazik és csak innen megy Hágába

Hivatalosan nem cáfolják meg *Schober* római utazásának híret s a *Freiheit* közleményre vonatkozólag csupán azt írják, hogy a kancellár még nem állapította meg végleges utitervét.

Mironescu Prágában tárgyal a jóvátételi kérdésről

A francia sajtó a magyar kormány álláspontja ellen

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* közli, hogy *Mironescu* román külügyminiszter, aki jelenleg Párisban időzik, hétfőn Prágába utazott, ahol Benes csehszlovák külügyminiszterrel a keleti jóvátétel kérdéséről fog tárgyalni.

— A tárgyalás — írja a *Petit Parisien* — nemcsak a kisantantot, hanem a nagyhatalmakat is érdekli, mint-hogy a hágai értekezlet sikere és a Young-tervezet végrehajtása bizonyos mértékig a jóvátételek szabályozásától függ. *Mironescu* párisi tartózkodása alatt nemcsak *Titulescu*-val érintkezett állandóan, aki a keleti jóvátételi bizottságban Romániát képviseli, hanem alkalma nyílt arra is, hogy több ízben tanácskozzék *Tardieu* miniszterelnökkel és *Briand* külügyminiszterrel. *Mironescu* kedden este találkozik Prágában Benes külügyminiszterrel, akinek helyzete az új csehszlovák kormányban lényegesen megerősödött annak következtében, hogy pártja belépett a kormányzó koalícióba.

A *Petit Parisien* megállapítja, hogy a mult végleges felszámolását, amelyet Európa olyan türelmetlenül vár, Magyarország hajthatatlansága és rosszindulata akadályozza meg. Magyarország a trianoni szerződésből folyó kötelezettségeivel ellentétben megtagadta azt, hogy 1943. után bármilyen jóvátételt fizessen. Ennek következménye az, hogy Csehszlovákiát — és pedig a szövetséges hatalmak közül egyedül ezt az országot — az a veszély fenyegeti, hogy 37 éven keresztül bizonyos összeget kell fizetnie felszabadítása címén. Magyarország megtagadja, hogy jóvátételeit betudják azokba a kártérítésekbe, amelyekre a magyar alattvalóknak jo-

guk lehet; ennek a következménye az, hogy Románia nem tud végezni az optások idegesítő kérdésével.

A csehszlovák és román érdekek — állapítja meg a *Petit Parisien* — szorosan összefüggnek egymással. Természetes tehát, hogy a két állam kormányai együttesen vizsgálják meg a helyzetet és olyan közös eljárásban állapodjanak meg, amely szükség esetén a nagyhatalmak eljárásának kiegészítésével vagy pótlásával a vállalt kötelezettségek betartására fogja szorítani a budapesti kormányt. Magától értetődik, hogy a jugoszláv kormányt tájékoztatni fogják majd a prágai megbeszélésekről és szintén felhívják, hogy szükség esetén csatlakozzék azokhoz a rendszabályokhoz, amelyeket esetleg tervbe vesznek.

Lehetetlenség megengedni — mondja végül a cikk — hogy a magyar állam, amelynek virágzása kétségtelen s amelynek költségvetése jelenleg egymillió frankot ér el és amely állam költségvetésének egy harmadát fegyverkezésre fordítja, abba a helyzetbe jusson, hogy kötelezettséggel alól nemcsak kibújhasson, hanem a szerződés rendelkezéseinek nyilvánvaló megsértését arra használja ki, hogy állig felfegyverkezék. Olyan veszély rejlik ebben Európára nézve, amellyel szemben a nagyhatalmak nem habozhatnak. Magyarország nem akadályozhatja meg a Young tervezet alkalmazását s a háború felszámolását. Magyarország rosszindulatára azzal kell válaszolni, hogy a kérdést egész egyszerűen a jóvátételi bizottság elé utalják s Magyarországot erőlyesen felhívják, hogy haftsa végre a szerződést.

A jugoszláv tőzsdék értekezlete Zagrebban

Egységesítik a tőzsdéi eljárásokat

Zagreből jelentik: Az ország összes tőzsdéinek képviselői hétfőn értekezletet tartottak. Az értekezleten a beogradi, zagrebi és ljubljani értéktőzsdék és a noviszadi és szombori terménytőzsdék képviseltették magukat. A noviszadi tőzsde nevében dr. Petrovics Branko főtitkár és Welsz Frigyes, Székely Arnold tőzsde tagok, a szombori tőzsde nevében pedig dr. Protics Pavle főtitkár és Rde Milán tőzsdéi tag jelentek meg.

Az értekezlet később átalakult a jugoszláv tőzsdék szövetségének közgyűlésévé, amelyen Alekszandar Sámuel, a zagrebi tőzsde alelnöke elnökölt. A közgyűlésről üdvözlő táviratot küldtek Alekszandar király Őfelségéhez.

Beható vita után kidolgozták az összes tőzsdék alapszabályainak és munkarendjének egységesítését. Megállapították az összes tőzsdéilletményeket és elhatározták, hogy a tőzsdebiróságok egyforma illeteket fognak kivetni. A tőzsdéi szokványokat is egységesítik. Akcióit indították továbbá a tőzsdék zavartalan telefonbeszélgetésének biztosítására.

A napirenden levő összes kérdésekben a közgyűlés teljes megállapodásra jutott. Végül a szövetség nevéét a következőképp változtatták meg: »Jugoszlávia királyság tőzsdéinek szövetsége«.

A közgyűlés résztvevői részére a zagrebi tőzsde társasvacsorát rendezett.

Felszentelték a pasicsevói görögkeleti templomot

Az ünnepségeken Őfelsége Alekszandar király is képviseltette magát

Impozáns ünnepség keretében szentelték fel vasárnap a beljei uradalomhoz tartozó Knezevón az újonnan épült görögkeleti templomot. A felszentelési ünnepségen több százán vettek részt, sokan jöttek vidékről is, így Beogradból, Noviszadról, Szomborból, Oszijekről és Apatinból, mintegy négyszázan. Őfelségét Simovics Szeplán ezredes képviselte, Popovics Dáka bán képviselte, Mátcs ösztálytörök és Popovics Dusan szombori kerületi inspektor jelentek meg, ugyancsak képviseltette magát a pénzügyminisztérium, azonkívül Oszijekről Damjanovics Jesa divíziókomandant, Martinovics Gyorgye brigádaparancsnok és Golovics tábornok utaztak le Knezevóra, hogy résztvegyenek az ünnepségeken. Az egyházi méltóságok közül dr. Csirics Irenej noviszadi görögkeleti püspök, Akszamo- vics gyakovói katolikus püspök, valamint a környék- beli görögkeleti és római katolikus papság nagy szá- mal jelent meg.

Vasárnap már a kora reggeli órákban hatalmas tömeg hullámzott az új templom körül. A templom építése két évvel ezelőtt kezdődött meg. Knezevón azelőtt nem volt görög keleti templom, csupán egy 1852-ben épült kis kápolna. A környékbeli lakosság in- ditott azután mozgalmat a templom építése érdekében és ezt a tervet Őfelsége Alekszandar király kegyes támogatásával sikerült is megvalósítani. Az építkezés Zsivadínovics beogradi építészmérnök tervel alapján Niketic Dragomir uradalmi mérnök és Bogler János uradalmi építész irányítása mellett történt. A templomot régi bizánci stílusban építették fel évszázados park közepén. Az épület művészi faragások díszítik, az ikonosztázián is valóságos iparművészeti remekmű. Szép József oszjeki szobrász munkája, a templom ha- jóját díszítő szentképeket egy orosz festőművész festette.

Az ünnepségek délelőtt kilenc órakor kezdődtek. A templomban ünnepi mise volt, amelyet dr. Csirics Irenej püspök celebrált nagy papi segédlettel, majd a mise után a püspök szentelt olajjal felken- te a templom négy sarkát és ezzel az egyházi szertartás befejező- dött. A templomból a vendégek visszatértek az urada- lom igazgatósági épületébe, ahol dr. Bugarszki Koszta az uradalom igazgatója négyszáz terítékes bankettet adott a vendégek tiszteletére. Fejedelmi pompával vendégelte meg az uradalom a meghívottakat, egymás- után következtek az inycenciógások, szarvaspástétom, öszült, nyul, szárnyas, vadak, halak szerepeltek az étlapon. Az ebéd alatt az oszjeki katonazenekar szó- rakoztatta a vendégeket.

A banketten az első felköszöntőt dr. Csirics Ire- nej püspök mondotta. A püspök elsősorban Őfelsége Alekszandar királyt és az uralkodó családját köszön- tette fel. Nemanja volt Szerbia megalapítója és annak fia szervezte meg azután az országot. Most a törté- nelem megismétlődött. Nagy Petar király megalapít- ta Jugoszláviát és fia, diéső uralkodónk, Alekszandar király ezt az országot most megszerzezi. Az uralkodó

család felköszöntése után Akszamo- vics püspököt kö- szöntötte fel rendkívül megleghangu beszédben, amely- nek befejezése után a két főpap megcsókolta egymást. Csirics püspök beszédére Akszamo- vics püspök vá- laszolt. Lendületes szavakkal sorolta fel ő is Petar ki- rály és Alekszandar király érdemeit, majd gratulált a püspöknek a gyönyörű új templomhoz, amelyet a kul- tura és haladás szimbólumának tekint.

A két felköszöntőt viharos éljenzéssel fogadták. Ezután dr. Bugarszki Koszta, mint házigazda köszön-

tötte fel a vendégeket és örömeinek adott kifejezést aielett, hogy erre az ünnepségre oly szép számmal je- lentek meg. Nagy tetszést keltett Mihajdzsics baranyai görögkeleti esperes és Friedrich Géza branyivoski ró- mai katolikus plébános felköszöntője, amelyek után a két egyház jelenlevő papjai szintén összecso- kó- lóztak.

A bankett a legvidámabb hangulatban az esti órák- ban ért véget.

Sz. M.

Nagyarányu sikkasztást fedeztek fel a novivrbászi községházán

A községháza egyik orosz emigráns tisztviselője elsikkasz- totta a beadott kérvények illeteit és bélyegeit

Noviszadról jelentik: Nagyarányu sikkasztást fe- deztek fel a napokban a novivrbászi községházán. A sikkasztásokat a vizsgálat eddigi megállapításai szerint Umivenko Alekszandar orosz emigráns követte el, aki a községházán, mint tisztviselő volt alkalmazásban. Umivenko hosszu idő óta nem továbbította a hozzá beérkezett kérvényeket és a befolyt készpénzeket, vala- mint a kérvényekhez szükséges okmánybélyegeket a maga céljaira fordította.

A visszaélésekre véletlenül jöttek rá. Kunsz Péter vrbászi földbirtokos néhány héttel ezelőtt a község- házán kérvényt nyújtott be, amelyben a vadásztársaság tagjainak sorába való felvételét kérelmezte. A kérvényt Umivenkónál adta be, akinek az aktáit a kulai főszolgabírói hivatalhoz kellett volna továbbítania. Amikor a beadott kérvényt hetek mulva sem intézték el, Kunsz a jegyzőnél érdeklődött a késedelem okairól. Drakulics novivrbászi főjegyző a földbirtokos jelenlé- tében megkérdezte Umivenkót, akinek a kérvényeket továbbítania kellett volna, hogy milyen stádiumban van

az ügy. A tisztviselő kijelentette, hogy a kérvénynek Kulán kell lennie a főszolgabírói hivatalban.

Drakulics főjegyzőnek másnap, amikor véletlenül a főszolgabírói hivatalban volt dolga, eszébe jutott Kunsz reklamációja és mindjárt érdeklődött arról, mi történt a nagy számban beadott vadásztársasági kérvényvel. Legnagyobb meglepetésére azt a választ kap- ta, hogy Novivrbászról már hosszabb idő óta egyetlen ilyen kérvény sem érkezett a főszolgabírói hivatalhoz.

A főjegyző nyomban megindította a házivizsgál- tot, amely meglepő eredménnyel járt: kiderült, hogy a nagy számban beadott kérvények Umivenko kezén álltak és csakhamar megállapították, hogy a közsé- gi tisztviselő egyéb hivatali visszaéléseket is elkö- vetett.

A megtévedt községi hivatalnok kihallgatása alkalmával töredelmes beismerő vallomást tett és elmon- dotta, hogy nyomora vitte a bűnre. Umivenkót rendőri felügyelet alá helyezték és a vizsgálatot tovább foly- tatják ellene.

Aranyásók Zagreb főterén

Kincset keresett az ezeréves római siremlékben egy rumai munkás

Zagreből jelentik: Furcsa jelenet játszódott le va- sárnap délelőtt Zagreb legforgalmasabb sétaterén, a Strossmayerov trgen. Dél tájban egy munkáskülsőjű ember jelent meg a sétáló tömegében, mögötte pedig két hordár haladt nagyobbfejű talicskával. Az idegen az archeologiai muzeum melletti utra lépett, ahol a Stross- mayer-szobor mögött néhány Sziszak mellett kiásott harmadik századbéli szarkofág van elhelyezve. Ezeket óriási méreteik miatt nem lehetett elhelyezni a mu- zeum belsejében. A munkáskülsőjű ember megállt az egyik siremléknél, azután a hordárokhoz lépett:

— Ez az. Emeljék fel a talicskára és vigyék el. A hordárok először nagyot néztek, majd az egyik megszólalt:

— Hát ez nem megy olyan könnyen... Van ez tíz mázsa is...

A munkaadó azonban nem vette komolyan az el- lenvetést.

— Próbálják csak, jól megfizetem!

A hordárok fel akarták emelni a követ, azonban minden erőlködésük hiábavalónak bizonyult. A több ezer kiló súlyú kő meg sem moccant.

A sarkó körül foglalatokos emberek feltűnést keltettek a járókelők között és csakhamar egész csoport kíváncsian verődött össze. A esődület láttára oda- jött a sarki rendőr is. Mindenki a muzeum alkalmazot- tainak hitte a három embert, akik még mindig emel- getni próbálták az óriási szarkofágot. Végül is a rend- őr gyanút fogott.

— Mit akarnak ezzel a kővel? — kérdezte.

— Semmit — felelte az ismeretlen, csak haza aka- rom vinni és kinyitni, mert arany van benne.

A rendőr az egész társaságot előállította a rend- őrségre, ahol az ismeretlen kijelentette, hogy Petko- vics Nikolának hívják, negyvenéves munkás és Rumá- ról való.

— Mit akart tenni a kővel? — kérdezte a tisztvi- selő.

— Aranyat akartam keresni benne.

— Miféle aranyat?

— Hetvenöt kiló arany van benne.

— Hát ezt honnan tudja?

— Petrovácon is ástak ki ilyen kőveket. Nagy- apám mesélte, hogy az egyik ilyen kőben, amely még a rómaiak idejéből való, a törökök, akiknek annyi volt az aranyuk, hogy nem tudták vele mit kezdeni, het- venöt kilót ebbe a kőbe rejtettek, amikor menekültek a Szerémségből. Az Asim-bég aranya ez.

— Honnan tudja, hogy épen az Asim-bégé?

— Nagyapám mesélte. Ő valami régi könyvben olvasta. A könyvet a padláson találta, elolvasta, aztán elégette, hogy más meg ne tudja a titkot.

— Aztán honnan tudja, hogy épen ebben a kőben van az arany?

— Ez a kő, az Asim-bégé, amely 1912-ben került el a falunkból. A zagrebi muzeum emberei vitték el. Mivel pedig az én telkemem állt, azt hittem, jogom van az aranyra, ami benne van. Én nem is akarom a kö- vet, csak az aranyakat...

— És annyira biztos a dolgában?

— Hogyne volnék biztos. Hisz a szomszédom, a Perin Joza is aranyat lelt egy ilyen kőben. Kiszedte és elment Amerikába. Most, azt mondják, milliomos odaát.

Petkovics ezután odalépett a kihallgatást vezető rendőrtisztviselőhöz és odasúgta neki:

— De ha épen akarja, meg is felezhetjük az egé- szet. Átadom a felét önnek.

A tisztviselő ekkor már látta, hogy egy jámbor eszelőssel van dolga és Petkovicsot elbocsátotta a rendőrségről, de figyelmeztette, hogy bajba kerül, ha még egyszer aranyat keres a római siremlékben.

Az aranykereső még az ajtóból is visszakialtotta: — Mégis nekem van igazam. Miért nem fogadja meg a szavamat, mind a ketten milliomosok lehetnénk.

Dr. Hoffler egyetemi tanár, az archeologiai mu- zeum őre, a furcsa esettel kapcsolatban kijelentette, hogy a muzeum előtt álló szarkofágok tulajdonképen nem is a Szerémségből valók, hanem Sziszak vidéké- ről. A Ruma melletti Petrovácon talált régiségek a muzeum pincéjében vannak elhelyezve. Abban a falu- ban a mult század nyolcvanas éveiben sok római ré- giségre akadtak, így több sarkó is, mivel azonban az ottani lakosság között az a mese volt elterjedve, hogy a kővekben arany van, a parasztok egymásután szét- tördelték a leleteket, anélkül persze, hogy valakit ta- láltak volna bennük. Hogy a régiségeket a teljes pusztulástól megmentsék, 1912-ben a zagrebi muzeumba szállították a leleteket. A legtöbb sarkóvet keresztül- kasul furták és faragták a kincskereső parasztok.

NAGYBAN: KICSINYBEN!

Nyereg-, fás- a-bőröndüzlet és műhely

Lazar M. Lazarević

NOVISAD, Pašćeva ulica 30.

Raktáron tart saját készítésű férfi pénztárcákat, női orsznyeket, manikűrkészleteket, neszszereket, bő- röndöket minden nagyságban és minőségben, iskola- táskákat, fothall-lehdákat, minden mennyiségben. Nyernek a bizsgálgt lovankatonáknak, 1100 dinárért szállít postán utánvót mellott irásbeli jótállással. Árjegyzék kívánatra ingyen. Nagyban. Kicsinyben.

Zárszámadási vita Noviszd város közgyűlésén

Miért lépte túl a város a költségvetési kiadásokat?

Noviszd város képviselőtestülete hétfőn délután négy órakor ülést tartott, amelyen letárgyalta a város múlt évi zárszámadását. Dr. Borota Branislav polgármester elnökölt a közgyűlésen, amelyen Vučević Mile városi főszámvéve ismertette a város 1928. évi zárszámadását. A jelentésből kiténik, hogy a város az elmúlt évben is takarékosan gazdálkodott. A város aktívát az 1927. évi eredménnyel szemben nem igen változtak és azok az idén is 110 millió dinárt tesznek ki, míg a passzívák 23—24 millió dinárra rugnak. A közgazgatás múlt évi mérlege 1.731.184.06 dinárral kedvezőbb volt, mint amennyi a költségvetésben elő volt irányozva. Az 1928. évi kiadás előirányzat 22.792.394 dinár volt, a tényleges eredmény pedig 21.061.209.94 dinár, vagyis kedvezőbb 1.731.184.06 dinárral. Ezerint a bevételnél előirt kedvezőbb eredmények a kiadásoknál elért kedvezőbb eredménnyel együtt 3.858.064.46 dinárra rugnak. A város múlt évi zárszámadása 2.234.916.13 dinár felesleget mutat fel. Zárszámadási feleslegként az utolsó négy év alatt 9.769.916.57 dinár mutatkozott.

Érdekesek a város tözsvagyonának adatai. A leírtáris kimutatás szerint a város múltévi december 31-ikén összesen 108.981.736.55 dinár aktíva felett rendelkezett, amely összegben a város készpénzvagyon, ingatlanai, üzemei, hivatali berendezései foglaltak. A passzívák összege 26.829.175.71 dinárt tesznek ki és így a város tiszta vagyon 82.152.560.84 dinár.

Dr. Ilcs Raduskó szólalt fel ezután és kifogásolta, hogy a zárszámadás nem eléggé áttekinthető. Kličin Mita, volt bácskai tartományi biztos kérte, hogy a pénzügyminisztérium azt az átiratát olvassa fel, amely jóváhagyja a város által túllépett költségvetési kiadásokat. A pénzügyminisztérium ugyanis azzal hagyta jóvá a költségvetést, hogy a város a jövőben szigorúan ragaszkodjék annak kereteihez. A leirat felolvasása után Kličin Mita újból felszólalt és hasonló értelmű felhívást intézett a városi tanácshoz.

Dr. Borota Branislav polgármester részletesen reflektál az elhangzott felszólalásokra s főleg a költségvetés túllépésével kapcsolatos elhangzottakra válaszolt és megindokolta a városi tanács lépéseit. Kijelentette, hogy a főispáni hivatal 150.000 dinárral tartozik a városnak benzín és autóhasználatért még 1924-ről és ezenkívül még 9 millió kinyelvésége van a városnak, amelyet 1928-ban nem tudtak behajtani. Azért fordult elő a költségvetés túllépése, mert a városi tanácsnak sürgős kiadásai voltak. A városnak összesen 4 millió dinár adóssága van, amit a *Hipotekarna Bank*ndl vettek fel a hűdépítésre. Kérte a zárszámadás jóváhagyását. A közgyűlés ezután egyhangulag megszavazta a városi tanács javaslatát.

A szentai tisztviselők nyugdíja

A közigazgatási bizottság elvi jelentőségű döntése

Szentáról jelentik: Több érdekes tisztviselői nyugdíjügyben hozott ítéletet a napokban a közigazgatási bíróság. Kovács János volt szentai városi szolga nyugdíjában kimondta a bíróság, hogy a városi nyugdíjszabályrendeletnek 28. szakasza nem felel meg a Vajdaságban érvényes 1886. évi XXII. törvénycikk rendelkezésének. A szabályrendelet értelmében ugyanis elsőfokon a városi képviselőtestület, másodfokon a belügyminiszter a nyugdíjigény elbírálására illetékes fórum. Az 1886. törvény szerint pedig elsőfokon a képviselőtestület, másodfokon a megyei (illetőleg tartományi, újabban bányai) önkormányzat, harmadfokon pedig a közigazgatási bíróság az illetékes fórum. Kovács János ügyében elsőfokon a városi tanács hozott határozatot és elutasította Kovács nyugdíjmegállapítása iránt beadott kérvényét. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy a városi tanács nem volt erre illetékes.

Vules Szevan volt számvéve nyugdíjazási ügyében ugyanolyan álláspontja volt a jogügyi bizottságnak, mint a közigazgatási bíróságnak. A tartományi biztos azonban kimondta, hogy a felelőzést nem döntheti el a tartományi önkormányzat, mert arra nem illetékes. A közigazgatási bíróság azonban kimondta, hogy másodfokon a tartományi önkormányzatnak kellett volna döntenie a nyugdíjkérelem felett. A közgyűlés a jogügyi bizottság javaslatával szemben megtagadta Vules Szevan számára a nyugdíj folyósítását. Vuics megfeleltette a közigazgatási határozatot. A felelőzést a közigazgatási bíróság döntése alapján a dunai bán fogja elintézni másodfokon.

Néhai Dudás Emil volt bűnügyi kapitány panaszát elutasította a közigazgatási bíróság és elfogadta a tartományi komeszár döntését, hogy Dudásnak végkielégítés jár, amelyet még életében felvett.

Dr. Beleszlán Brankó volt város orvos nyugdíjkérelmét elutasította a városi közgyűlés. A közigazgatási bíróság a városi közgyűlés határozatát megsemmisítette és új határozat hozatalára utasította a közgyűlést.

A kávéivás élvezetének fokozását

jelent az, ha az izgató és a kávéban levő koffein sok embernek ártó hatását állandóan megszüntetjük. Ezt játszva megteheti, ha kávéjával a Hag-kávét választja. A Hag-kávé egészen finom babkávét, de koffein nélkül. Nincs tehát koffeinhatás, de annál több élvezet és nagyobb egészség a Hag-kávéval.

HAGKÁVÉMEGŐVJA

(BN) Ez a szelvény 8
feljogosítja Önt egy bérmentes
ingyennútára:
Vágja ki ezt a szelvényt és címének feltüntetésével küldje
be a következő címre:
KAVA HAG D. D. ZAGREB, Tomašičeva ul. 4

tette és új határozat hozatalára utasította a közgyűlést. A közigazgatási bíróság Gyorgyevics Szlobodán polgármester és dr. Zavisics Koszta főügyező szolgáltatásidejének megállapítását kimondó közgyűlési határozatot elfogadta és elutasította dr. Knezzevics Milos volt polgármesternek és dr. Vuics Szvetozár volt főjegyzőnek a nyugdíj kiegészítésére szolgáló különböző pótlékok beszüntetése miatt benyújtott panaszát.

Dr. Paukovics Andor szuboticaai ügyvéd a Beograd-szállóban főbelötte magát

Az életunt ügyvéd többórai szenvedés után meghalt

Hétfőn délután futótüzként terjedt el Szuboticán az a hír, hogy a Beograd-szálloda egyik szobájában öngyilkosságot követett el dr. Paukovics Andor ismert szuboticaai ügyvéd,

akinek évekkal ezelőtt előkelő ügyvédi irodája volt Szuboticán. Dr. Paukovics az utóbbi időben nem folytatótt ügyvédi praxist és édesanyjával a legnagyobb visszavonultságban élt a Szokolszka-uccában levő házában. Dr. Paukovicsnak Szuboticán előkelő rokonsága van és a nemesi családból származó negyvenkétéves ügyvéd tragédiája széles körökben keltett nagy megdöbbenést.

Dr. Paukovics Andor hétfőn reggel kis kizáróval a kezében megjelent a Beograd-szálló portásfülkéjében és szobát kért. Paukovics teljesen nyugodtnak látszott és azt mondta a portásnak, aki jól ismerte az ügyvédet, hogy

Szomborból jött és nem akar ilyen törődöttlen hazamenni, hanem szeretne szobájában megmosakodni.

A portás elé tette a bejelentő ívet, de Paukovics azzal utasította vissza, hogy fáradt, siet, majd később lejön a szobájából és akkor kitölti a bejelentő lapot. Ezzel felment az emeletre és elfoglalta a számára kijelölt szobát.

Hogy a zárt ajtó mögött mi történt, azt senki sem tudja és ezideig nem is lehetett megállapítani. Paukovics a délelőtti folyamán nem jelentkezett. Időközben az éjjeli portást más váltotta fel és

senkinek sem tűnt fel, hogy az emeleti szoba lakója nem ad életjelet magáról.

A kiszolgáló személyzet abban a hitben volt, hogy a szoba vendége alszik és nem háborgatták. Eltelt a délelőtti, azonban Paukovics egy ízben sem mutatkozott és nem is hivatott senkit a szobájába. Délután négy óra tájban a szálloda szobaasszonya szokásos esti körutját végezte a szobákban, hogy megnézzze, rendben van-e minden.

Dr. Paukovics szobáját az asszony zárva találta.

többször kopogott, majd hangosan beszélt, de nem kapott választ. A szobaasszony lesietett a portáshoz és érdeklődött, mi van a vendéggel, eltávozott-e, vagy alszik. A portás azt a választ adta, hogy Paukovics még fent van a szobájában. Még ekkor sem gondoltak arra, hogy a zárt ajtó mögött tragédia játszódott le, de mégis intézkedtek, hogy az ajtót nyissák fel.

A szálloda portása, a szobaasszony és egy szobalány mentek fel az emeletre és csakhamar felnyitották dr. Paukovics Andor szobájának ajtaját is. A szoba sötét és csendes volt. A hotelportás felgyújtotta a villanyt és tekintete azonnal az ágyra esett.

A paplan alól csak egy véres folt látszott ki, a vörös takarón pedig egy kéz pihent, görcsösen szorítva ujjal között a Browning ravaszát.

A szállodai személyzet mindent érintetlenül hagyott a szobában és értesítették a rendőrséget, valamint a mentőket. Pár perc múlva a helyszínen volt Prodanovics Mladen rendőrkapitány és dr. Csovics József rendőrorvos, aki megvizsgálta Paukovicsot és megállapította, hogy még él, de eszméletlen.

Prodanovics rendőrkapitány eközben átvizsgálta a szobát, a rendőrségi fotografus pedig helyszíni felvételeket készített.

Dr. Paukovics nadrágban, cipőben kabát és mellény nélkül, ingben feküdt az ágyban.

A takaró a nyakáig rá volt huzva, balkeze a takaró alatt volt, jobb kezében a revolver és

a paplan alól csak a feje látszott ki, amelyet elborított a már alvado sűrű vér.

Jobb halántékán egy parányi kicsi lyukból még lassan szívárgott a vér, a szemei lecsukódtak és az arcvonásai eltorzulnak.

A szobában rend volt. Dr. Paukovics kabátja és mellénye a szék karfáján lógott. Látszott, hogy Paukovics nagy gondtal rakta oda a ruhadarabokat. Az asztalon üres likőrös üveg állt, mellette pedig egy levél feküdt, amelynek borítékján nagy betűkkel ez állt:

Dr. Békeffy György ügyvéd urnak saját kezébe Szubotica.

A borítékon öt nagy vörös pecsét volt. A sarokban a kályha mellett állt dr. Paukovics kis utazó táskája, amelyet magával hozott. Prodanovics rendőrkapitány értesítette a mentőket, akik csakhamar megérkeztek és bekötötték a sebesült és még mindig eszméletlen ügyvédet, akit hordágyra tettek és feltűnés nélkül vitték le a szálloda udvarán álló mentőkocsiba, amely azonnal elindult a kórház felé. Prodanovics rendőrkapitány magához vette az öngyilkos levélet, visszatért a rendőrségre és elküldött egy detektívet dr. Békeffy György Paja Kujundzics uccai ügyvédi irodájába és a rendőrségre kérte az ügyvédet.

Dr. Békeffy György, aki közeli ismeretségben volt dr. Paukovics Andorral, azonnal a rendőrségre sietett, ahol megdöbbenéssel értesült a történetéről. Prodanovics rendőrkapitány átadta Békeffy ügyvédnek Paukovics levélet, amelyet dr. Békeffy azonnal felbontott. A levélben, amely tiszta iv. papirosra volt írva, felül a megszólítás után ez állt:

Ha meghalok, feljogosítottam, hogy többi összes és csatolt leveleimet is felbontsa, amelyekből tény derül öngyilkosságom okának minden részletére.

Ezek után a sorok után dr. Paukovics Andor általános természetű dolgokról intézkedik.

Prodanovics Mladen rendőrkapitány értesítette az eseményekről Cankovics Miodrag rendőrkapitányt, a bűnügyi osztály vezetőjét. Este hat órakor Prodanovics Mladen és Cankovics Miodrag rendőrkapitányok dr. Békeffy György társaságában ismét megjelentek a Beograd-szállóban, ahol újabb helyszíni szemlélet tartottak és egyben átadták dr. Békeffinek azokat a tárgyakat, amelyeket Paukovicsnál találtak. Az öngyilkos ügyvédnél ötszáz dinár készpénz, néhány okmány, egy üvegen pedig veronál volt.

Megállapították, hogy Paukovics a délelőtti folyamán leveleket írt és eközben elfogyasztotta a likőrt, valószínűleg tartják, hogy az életunt ügyvéd a likőr elfogyasztása közben veronált is vett be, majd később lefeküdt ágyába, magára huzta a takarót és alatta elcsúszott a revolvert. Így történhetett, hogy sem a szomszédos szobák lakói, sem pedig a szálloda személyzete nem hallották a dörrenést.

Az öngyilkosság okát eddig nem sikerült megállapítani és a tragédia indító okaira nézve csak a levelek adhatnak felvilágosítást, amelyek lezárva és Paukovics kívánságához képest felbontatlanul dr. Békeffy kezében vannak. Az eszméletlen Paukovicsot a kórházban azonnal ápolás alá vették, ahol azonban anélkül, hogy eszméletét visszanyert volna, este félkilenckor meghalt.

Beeskerek város közgyűlése Megválasztották a király elé járuló deputáció tagjait

Beeskerekről jelentik: A beeskereki városi képviselőtestület vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott Stefanovics Nikola polgármester elnöklétével. A közgyűlés napirendjének egyetlen pontja az Ófelsége Alekszandar király elé járuló küldöttség tagjainak megválasztása volt. Napirend előtt Risztics Gjoka, a kereskedelmi egyesület elnöke szólalt fel, aki rámutatott arra, milyen károkat okozott Beeskerek mezőgazdaságl és kereskedelmi köreinek az állatvásárok betiltása. Arra kérte a polgármestert, hogy illetékes helyen interveníáljon a vásárok engedélyezése ügyében. A polgármester válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy mindent elkövet, hogy a zárlatot feloldják, mert tudomása van arról, hogy az állatbetegségek miatt betiltott vásárok következtében a kereskedelem nagy károkat szenvedett. Vasárnap lesz Beeskereken a baromfi kiállítás és a földművelésügyi minisztérium részéről több magasrangú tisztviselő fog ezalkalommal Beeskereken időzni. A földművelésügyi minisztérium kiküldötté előtt majd szóval fogják tenni az ügyet és kérni fogják a piacok engedélyezését.

Dr. Jaksics Zsárkó szólalt fel ezután és kijelentette, tekintettel a kereskedelmi érdekekre, az ügyvel még vasárnapig sem lehet várni. Indítványozta, hogy választanak néhány tagú küldöttséget, amely kedden utazzon el Beogradba és intézze el az ügyet. Az indítványt elfogadták és a küldöttségbe Stefanovics Nikola polgármestert, Risztics Gyókat és Nikolics Nikolt, a mezőgazdasági egyesület elnökét választották be. Ezután rátértek a napirenden szereplő ügy tárgyalására.

Stefanovics Nikola polgármester nagy beszédben ismertette Zagreb város ismeretes határozatát, amely szerint december 17-ikén a szávai hátság összes városainak bevonásával monstre deputáció megy Beogradba, hogy hódolatát fejezze ki az uralkodó előtt. Zagreb város példáját követte a dunai hátság székhelye, Noviszad is, amely elhatározta, hogy megszervezi a dunai hátság városokat és Ófelsége születésnapján kétszáztagú deputációt vezet Beogradba. A deputációban való részvételről szóló meghívót Beeskerek város már megkapta és annak értelmében tíz tagot választ a küldöttségbe. A polgármester beszédét nagy lelkesedéssel fogadták a képviselőtestület tagjai és lelkesen éltették Ófelsége Alekszandar királyt. A deputációba ezután a következőket választották be:

Stefanovics Zsárkó polgármestert, Bagyin Szvetisláv gazdálkodót, Weiterschan Jakab földbirtokost, Vukov Jefta ipartestületi elnököt, Kosztics Péra gyárigazgatót, Nikolics Nikola földbirtokost, dr. Pavlovics Gyóko ügyvédet, Szidács Zsivanko gazdálkodót, Szidács Zsárkó főesperest és dr. Stern Lázár ügyvédet.

Negyvenötezer fegyenc a szovjet „Ördög-szigetén” Tizennyolcan megszöktek a borzalmas börtönből

Stockholmból jelentik: Solovjetsk szigetének orosz fegyvertestéből tizennyolc szerencsétlen ember szökött meg és jutott el finn államterületre. A megmenekültek borzalmas dolgokat állítottak el azokról az élményekről, amelyekben a szovjet „Ördög-szigetén” részüket volt. A foglyok közül hetet politikai okok miatt deportáltak a horvát szigetre. Solovjetsk ott fekszik a Jeges Tenger partján húzódó szigetvilágban. Ebből a pokolból menekült meg esodálatos módon a tizennyolc fegyenc. A tenger jegén vergődtek a közeli szárazföldig Nemsokára finn területre értek és északi Finnország lakatlan pusztaságain, meg erdőségein keresztül tizenkét napon át vándoroltak, amíg végre emberek lakta helyre értek.

A „Stockholms Tidning” közli azt a megrendítő beszédet, amelyet az egyik orosz politikai menekülttel folytatott a lap munkatársa. A szerencsétlen ember egyszerű páraszt, akiről minden ok nélkül elhireshették, hogy a szovjet ellensége. Nem is tartottak bírói eljárás az ügyében, egyszerűen Solovjetskre cipelték.

— Amikor megérkeztem a szigetre — mondotta — nyomban hozzáfogtam, hogy a 45.000 fogoly között végzett kutatásaimmal meggyőződésem arról, milyen sorsa lett szerencsétlen átváramnak, akik néhány évvel ezelőtt szintén ide küldték. A foglyok számára szánt helyiségek természetesen nem elegendők, annak ellenére, hogy naponként legalább harminc-negyven fogoly pusztult el, mintán minden életerejüket elvesztették. Akiket erre a szigetre küldenek, azért küldik, hogy a fagy és az éhség minél gyorsabban végezzen velük. A börtönhelyiségeket még a legszigoribb tél idején sem fűtik, az étkész pedig senkit sem elégíthet ki. Aszerint, hogy a foglyok polgári életükkel mivel foglalkoztak, életvezésükre havonként 7,75, illetve 9,29, és 16,29 ruht fordítanak. A foglyokat az erdőben fűrészesre és a fa feldolgozására alkalmazzák. A munkaidő hat óráról este tíz óráig terjed, de tíz órakor is csupán akkor fejeződik be, ha a foglyok a kiadott feladatot elvégzik. A szerencsétlen páriáknak tehát csupán négy órai alvásidőjük van. Nem csoda, ha a foglyok

Nincs még beszélő film
de pótolja azt a néma filmnél is a

Konrath-Saba zenekészülék

Vasárnaptól—szerdáig Szuboticán
a Városi moziban
hallható!

annnyira elfáradnak ebben a tuhajtott munkában, hogy járás és álldogálás közben is elaludnak. Százötven embert, akik izomerejük elvesztése miatt munkaképtelenné váltak, egyszerűen engedtek megfagyni. Minden nap előfordul, hogy a retentó rabszolgamunkával elgyötört, kétségbeesett emberek öncsonkítást végeznek magukon. Kórházba azáltal a foglyok csak akkor kerülnek, ha már félig holtak. A szappan ismeretlen fogalom ezen a szigeten és sokszor két hónap is eltelik, míg a fogoly mosdóhoz jut. Ha a fogoly panaszjogaival él, az örök részéről a legborzalmasabb üldözéseknek van kitéve.

Az orosz újságokban megjelenő leírások és képek, amelyek azt igyekeznek elhittetni a világgal, hogy az orosz fogházakban ideális állapotok uralkodnak, a

menekültek kijelentései szerint nem egyebek, mint Potemkin-falvak. Ha az ellenőrző bizottság megérkezik, néhány helyiséget rendeznek, egypár őrt tiszta fegyverruhába bujtatnak és ezek aztán a bizottság előtt különböző könnyebb munkát végeznek. A foglyok valódi életét sohasem fényképezték, vagy filmezték le. A tizennyolc embernek csak úgy sikerült megszöknie, hogy ez az osztály a fegyháztól meglehetősen távol dolgozott az erdőben s fával üttették le őreiket. Magukhoz vették fegyvereiket és élelmiszerüket, ezek azonban csak pár napra voltak elegendők.

A svéd lap munkatársa szerint a menekültek emberi roncsok, akiknek talpraállítása igen sok időbe fog kerülni.

ÉS ADD MEG NEKÜNK MINDENNAPI KENYERÜNKET ... HATODIK ÉVFOLYAMÁBA LEPETT A SZUBOTICAI GYERMEKNÉPKONYHA, AHOL NAPONTA SZÁZÖTVEN SZEGÉNY GYERMEK KAP MELEG EBÉDET

Az idén télen ünnepelte meg fennállásának és működésének ötödik évfordulóját a szuboticiai gyermeknépkonyha, az emberi könyörületségnek, a jó szívnek és az áldozatkészségnek ez a legszebb, legesendesebb és legszerényebb intézménye.

1929. december 9-ikén működésének hatodik évolyamába lépett a gyermeknépkonyha. Ebben a viharos és gondokkal teli életben kevés szó esik erről az intézményről, amely a Kakas-iskola pincelabirintusának tágas helyiségében immár hatodik esztendeje ad meleg ebédt százötven szegény apró kislányoknak. Naponta százötven pincyke mohó száj hajol a fehér asztal és párolgó meleg étellekkel teli fehér tányérok fölé. És azok, akik a mindennapi kenyeret előteremtik, esendően, szerényen félrevonulva nézik a drága, vidám gyerekarcokat, a szőke, barna, apró gyerekfejeket, a csillogó, boldog gyerekszemeket, amelyek minden délben földöntúli boldogság ragyogásával sugározzák bele ebbe a szomorú lüktető, nyugtós, neliész életbe kis szívük gümnyögő meleg köszönetét azoknak, akik mindennap gondoskodnak arról, hogy izes leves, puha kús és lágy kenyér kerüljön az asztalra.

Vasárnap délután kedves és megható ünnepség keretében nyitották meg a népkonyha idei ciklusát.

Lent a konyhában, amelynek egyik fele ebédlőnek van berendezve, fehérterítős, gazdagon megrakott asztalok várták a vendégeket: a népkonyha barátait és jövevőit. Péter Vazul, a népkonyha megteremtője és fáradhatatlan gondozója, valamint Todorov Milan iskolaigazgató, a népkonyha nemes szívű vezetője fogadták a vendégeket, akik csakhamar zsúfolásig megtöltötték a tágas termet. Mialatt a konyha másik felében, a tűzhelyen főtt a vacsora és sült a sok édes kalács, az iskola apró növendékei tanítóik vezetésével gondoskodtak a vendégek szórakoztatásáról.

Liliputi énekkarok koncertje vezette be a gazdag programot. A törpe dalárda tagjai alig látszóttak ki a konyha földjéből és úgy álltak, mint a híres doni kosárok: rendben, fegyverezetten, szabályos félkörben. Minden szem a tanító uron esüggött és könny száradt az ember szemébe, amikor husz, vagy harminc gyerektorok lágy színes fuvolája megszólalt. Először a himnusz énekeltek el, aztán kedves vidám dalok és

véletlenül sem lehetett egy hamis hangot hallani az orkeszterből. Mennyi angyali türelmet és szeretetet kellett ahhoz, amíg ezek a kis nebulók ilyen precizen megtanulták a sokszor bravuros fordulattalokkalt melódiákat. Azután hájos szerb és magyar szavaltatok, monológok és jelenetek következtek. Szakszerűen kifejezve, az előadás gördülcény volt. Pistuka a harmadikból kitérni alakítást nyújtott a suszterinas szerepében, a vicces dal a mesternéről és csirizes tárlól nagyon ügyes volt és Pistuka szájában egy állt a papírmásé cigarettá, hogy direkt gyamus volt az a nagy szakértelem, hogyan szíjogtatta. A szereplők sok tapsot és édességet kaptak. A rendező tanító urak minden dícséretet megérdemelték. A vacsora, amelyet ezután felszolgáltak, hasonlóképpen jó volt, améért viszont a gyermeknépkonyha szakácsnőjét illeti meg a dícséret.

Az ünnepi vacsorán Todorov Milan igazgató és Mikics Alekszander tanfelügyelő mondtak beszédet. Érdemes lenne a beszédek ideiktatni, ha a rendelkezésünkre álló szűk hely nem kényszerítene arra, hogy rövidre fogjuk azokat a magasztos, meleg, emberi szívből jövő gondolatokat, amelyeket a gyermekek két tanítója a népkonyha szerény vacsoráján a fehér asztal mellett elmondott. Az asztalt egyszerű emberek ülték körül, szegény külvárosi anyák, akik némán és könnyes szemmel ültek a megterített asztalnál; ott voltak a népkonyha nagy adakozói, a gyermekek barátai és mindazok, akik érzik és megértik azt a nemes célt, amelyet a gyermekek népkonyhája maga elé tűzött: a tél borzalmas, dermesztő napjaiban meleg ételt adni a szegény szülők apró gyermekeinek.

Todorov Milan igazgató a meghatótságtól sokszor el-csukló hangon mondta, hogy a népkonyha fehér asztalánál egymás mellett ül a szegény szerb és a szegény magyar kislányok. A szeretet, amely oltalmába vette a kiesinyeket, nem ismer nemzetiségi és felekezeti különbséget. — A szegénységben és nélkülözésben egyik vagyunk — mondotta, — mint ahogyan közös a munka és mindenkié az élet. Köszönetet mondott Péter Vazulnak, aki szívvel-lellekkel a gyermekeké, értik él, küzd és dolgozik. Köszönetet mondott azoknak, akik adományaikkal lehetővé teszték, hogy naponta százötven szegény kislányok kapjon meleg táplálékot.

Miklos Alekszander tanfelügyelő ismertette a népkonyha működését és céljait, megköszönte Todorov igazgatónak és Páter Vazulnak azt az igyekezetet, amelyet a nemes cél érdekében kifejtettek.

Ezekből a beszédekből hiányzott az ünnepi szónoklatok puffogó rakétája; csendes, majdnem alázatos és tulságosan szerény felszólalások voltak, de a szavak fonala a szívből indult ki és őszinte igazságával befonta a hallgatók szívét is és odaforrasztotta őket ahhoz a táborhoz, amelynek jelszava: *mentsük meg a gyermekeket!*

Dél a népkonyhán. A hatalmas, tiszta konyhában roskadásig telt polcok néznek farkasszemet a közeledő féllal. Ezeröttszáz üveg paradicsom sorakozik a polcon, a láda tele van liszttel, a pincében szépen sorjában ott hevernek a zöldségek és a káposztafejek. A húst a szuboticiai mészárosok adják össze, a kenyeret a pékek szállítják naponta díjtalanul a népkonyhának.

A start jó. Az első hónapokra biztosítva van az élelem a kis apróságoknak.

Todorov igazgató büszkén mutatja az éléskamrát: — Éz jött eddig. De ez nem elég. Bizunk azonban a gyermekek régi barátaiban, akik öt éven keresztül áldozatkészségükkel nem engedték meg, hogy a népkonyha munkája elé akadályok gördüljenek.

Hatalmas lábasokban fő az ebéd. A népkonyhán csak ebédet kapnak a gyerekek, vacsorára már hazamennek a népkonyha kis kosztosai. A *hétfői menü: paradicsom leves, főzelék marhasülttel*. Izletes, tiszta, hogy odahaza sem kaphatnának különben. A háttérben megterítve sorakoznak az asztalok. Egyszerre százan ebédelhetnek. Mindegyik tányér mellett villa, kanál és négyrészt hajtott papírszalvetta, nehogy az apróságok az asztalterítőbe törüljék maszatos kezeikéjükét. Olyan szép, tiszta rend van itt, mint a legelőkelőbb reztoranban. Még virág is van az asztalon és fogvájó.

Felöttünk vannak a tantermek és néha lehallatszik a sok száz gyerek dobogása és leszűrődik az ének. Déiben végigsívt a folyosókon a csemetés és pár perc múlva befutnak a kis kosztosok. A szegény gyerekek iskola után egyenesen a konyhába mennek, sorban megmossák kezüket, majd ki-ki helyet foglal a részére kijelölt helyen. Szótlanul rendben várják a tálalást.

Az idén kedves meglepetésről is gondoskodott a népkonyha vezetősége. Az *előbbi bedlítőnek egy pompás rádiót* és délben Páter Vazul zenedarábokkal szórakoztatja a népkonyha kis vendégeit. Az asztal körül száz gyereke; egyik oldalon a kislányok, a másik oldalon a fiúk. Megilletődve hallgatják a koncertet és egyszerre csak vezényszóra valamennyien felállnak, összeteszik kezüket és szemüket az asztalfőn álló Páter Vazulra függesztik és egyszerre hangzik fel száz kicsi torokból:

— *Matyánk, Isten, ki vagy a menyekben...* Olyan megható látni ezt a száz kopott, szegény kis verebet, amint vékony szomorú gyerekhangon mondják az imát:

— *És add meg nekünk mindennapi kenyerünket...* A mindennapi drága kenyeret, azt adja meg nekik. És aki még soha nem adott, menjen el egyszer a népkonyhára ilyenkor délben és hallgassa végig az imát és nézze meg a száz kicsi sápadt gyereket, amint lesütött szemmel bizón, boldogan és megelégedetten imádkoznak.

Ima után kezdődik az ebéd. Páter Vazul sorra jár közöttük és tanítja az ügyetleneket a kanál és a villa kezelésére. Szegény kis proletár gyerekek odahaza bizony keveset ettek küssel, villával, de itt azt is megtanulják. A végük már olyan könnyedén grációzen kezelik a kést és villát, mint a legelőkelőbb nevelőintézet hölgyei.

Ezután egy újabb csoport következik: akik most jönnek az iskolába. Az előbbieket hazamennek tanulni. Újból megismétlődik az előbbi kép és így megy ez most mindennap.

A gyermeknépkonyha vezetősége most azzal a tervvel foglalkozik, hogy vasárnaponként összegyűjti az uccák kis csavargóit, azokat is, akik nem járnak iskolába. A kis ágrólszakadtak számára berendeznek egy termet és vasárnap délután itt foglalkoztatják őket. Lesz sakk, rádió, domino és mindenféle társasjáték. Előadásokat is tartanak számukra és talán sikerülni fog rendszeres munkával megmenteni őket az ucca és a rossz társaság romboló hatásától. Ez lesz a „kis csavargók otthona”, azoké, akik hóban, sárban kint csatangolnak az uccákon, mert nincs hazájuk, még szobájuk, talán anyjuk és apjuk sincs. Itt, Páter Vazul új intézetében uzsonnát kapnak az aszfalt gyermekei és szórakozhatnak kedvük szerint, mint egy kaszinóban...

(sz. e.)

Felhívás a rádiózőkhöz!

Arról értesültünk, hogy több száz szuboticiai rádióelőfizető a rádióelőfizetési díjjal már hónapokkal hátralékban van és többszöri felszólítás ellenére sem fizették be a már esedékes előfizetési díjakat. A hazai leadóállomásunk főjvedelme az előfizetési díjakból áll és az ilyen késedelmes fizetések leadóállomásaink működését károsan befolyásolják és így teljesen érthető az, hogy a hatóságok a késedelmes fizetőkkel szemben bizonyos megtorló intézkedéseket akarnak sürgősen folyamatba tenni. A magunk részéről is felkérjük a rádióelőfizetőket, hogy hátralékos előfizetési díjaikat szíveskedjenek a főpostán, I. emelet, Trifunovics urnál sürgősen befizetni.

Akinek nincs engedélye, forduljon az engedély ügyében sürgősen hozzánk, bárhol is vette készülékét. Mindenkinek díjmentesen állunk rendelkezésére.

KONRATH D. D. SUBOTICA

Ujabb lázadás tört ki Kinában

San-Kai-Sek cáfolja a lemondásáról elterjedt híreket

Nankingból jelentik: *San-Kai-Sek* a legenergikusabban megcáfolta a lemondásáról elterjedt híreket és kijelentette, hogy mi sem áll távolabb tőle, mint a lemondás. Kijelentette azt is, hogy

nem tűri, hogy dicsvágyó tábornokok és kommunisták ismét felforgassák az ország rendjét. A nankingi kormány teljesen ura a helyzetnek és a lázadásokat máris letörte.

San-Kai-Sek öntudatos nyilatkozatával szemben áll az a hír, hogy

Csangesauban újabb lázadás tört ki,

a fellázadt katonaság megszállta a Csangesau és Nanking közötti vasuti vonalat, a várost kirabolta és sok embert legyilkolt. *Hankau*ban óriási az izgalom, nyomban kihirdették az ostromállapotot, míg az idegenek védelmére két angol hadihajó vett horgonyt a kikötőben.

Amerikából szintén több hadihajó igyekszik teljes gőzzel a kínai partok felé, hogy az amerikai állampolgárokat megvédje.

Szubotica rendkívüli közgyűlésén megválasztották a város hódoló küldöttségét

A Szokoltörvény meghozatala alkalmából táviratilag üdvözölte a közgyűlés Alekszandar király Őfelségét

A szuboticiai városi képviselőtestület hétfőn délelőtt kilenc órakor tartotta rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés napirendjén csak egy pont szerepelt: az Őfelsége Alekszandar királyhoz járó hódoló bizottság tagjainak megválasztása.

A rendkívüli közgyűlést *Osztojics Szelimir* polgármester nyitotta meg és ismertette a zagrebi képviselőtestület akcióját, amely oda irányul, hogy december 17-ikén a szávai bánóság összes városai hódoló küldöttséget menesszenek Őfelsége elé, hogy a bánóság népének hűségét és odaadását tolmácsolják. A zagrebi városi képviselőtestület mozgalmát az összes bánóságok átvették és december 17-ikén az ország összes bánóságainak és városainak küldöttsége fog megjelenni a királynál.

Osztojics Szelimir polgármester beszéde után dr. *Matijevics Sztipan* volt főispán-polgármester, királyi közjegyző emelkedett szólásra és nagy beszédben méltatta az új szokoltörvényt, amelyet Őfelsége e napokban írt alá.

— Ez a törvény — mondotta dr. *Matijevics* — erőteljes lépést jelent az állami, nemzeti és szellemi egység útján, mert az a célja, hogy az ifjúságot testileg és szellemileg egységes nemzeti szellemben nevelje.

Dr. *Matijevics Sztipan* beszédét zajos tapsal fogadta a közgyűlés és a résztvevők felállva, hosszan éltették a királyt és a királyi házat.

Dr. *Matijevics* ezután indítványozta, hogy a Őfelségéhez a királyhoz a következő szövegű táviratot intézzék.

Őfelsége I. Alekszandar király

Beograd.

Szubotica városi képviselőtestülete a Jugoszláv Királyság szokoltjairól szóló törvényben az állami egység kiépítését célzó munkának, az ifjúság egységes nevelésének és az egységes jugoszláv

mentáltság megteremtésének új lépését látja.

Felsőged ezzel a nagy művel újból bebizonyította, hogy a nép és a haza jólétét nemes szíven viseli. Ezért az újabb nagy mélt. Szubotica városi képviselőtestülete melyen áthatva *Felsőged* iránti hűségéről és megingathatatlan szeretetéről Szubotica város lakossága nevében a legszívesebben üdvözli *Felsőgedet*. Egyben alátalvóli hűségét kívánja nyilvánítani az *Első Szokóval*, *Őfelsége Petár trónörökösével* szemben azzal az őszinte felhívással, hogy az Isten őrtesse sokáig az Apát, Pátát és az egész *Karagyorgyevics* házat az egységes szokol virágzására és a haza és a nép jólétére.

Az üdvözölő távirat szövegét a közgyűlés egyhangulag nagy lelkesedéssel fogadta el és azt *Osztojics Szelimir* polgármester, mint a közgyűlés elnöke írta alá.

A közgyűlés ezután megválasztotta a királyhoz küldendő küldöttséget, amelynek tagjai a következők lettek:

Osztojics Szelimir polgármester, *Rajics Blasko* plébános, pápai vikárius, *Malagurszki Josko* földbirtokos, a *Pucska Kaszinó* volt elnöke, *Szenderovics Vranje* földbirtokos, dr. *Matijevics Sztipan* királyi közjegyző, *Presics Misko* földbirtokos, a *Szubotieske Novine* felelős szerkesztője, *Szenderovics-Leso* Ivan földbirtokos, dr. *Manojlovics* Vladislav királyi közjegyző, a Lloyd elnöke, *Pertics* Koloman, a szuboticiai ipartermület elnöke, *Kopilovics* Nesztor földbirtokos, dr. *Vojnics-Hejdu* Josip ügyvéd-földbirtokos, *Krnjaszki-Glogyn* Mata földbirtokos, *Futó Béla* földbirtokos, *Mandics Mijo* nyugalmazott tanfelügyelő, a városi könyvtár és múzeum igazgatója, dr. *Klein* Adolf főorvos, a szubotical zsidó hitközség elnöke, idős *Fiszter* Gusztáv iparos és *Krnjaszki-Belovlje* Obrad földbirtokos.

A választás eredményéről a közgyűlés táviratlag értesítette a dunai báni hivatalt, majd *Osztojics Szelimir* polgármester tíz órakor berekesztette a rendkívüli közgyűlést.

I-a rózsaburgonyát

fehért és Woltmann-rózsát, hagymát, dughagymát, fejes káposztát, babot, almát, diót, stb.

I-a préselt réti szénát

vagon- és kisebb tételekben legelősebben és legjobban szállít

Lederer Jenő

bank- és bizományi üzlet

Novi-bad, Vilsonov trg 7

Telefon 22-14. Táviratcím: Lederer. Raktár: Temerinska 38

Felemelte alaptőkét a szubotica Kereskedelmi és Iparbank

A bácskai középbankok számának szaporodása

Szubotica város közgazdasági életére nézve igazán jelentős esemény az, hogy a városban a középbankok száma mozgékony és tökéletes, a helyi hitelügyeket nagyrésztben kielégítő pénzügyi intézmények. Szubotica egyik legrégebbi pénzügyi intézménye, a **Kereskedelmi és Iparbank (Trgovacka i Industrijalna Banka D. D.)** erősödött meg és reorganizálódott a hétfői napon tartott rendkívüli közgyűlés határozata alapján.

A Kereskedelmi és Iparbank 1872-ben alakult, amikor még csak egy pénzügyi intézmény volt Szuboticán. Ennek a banknak az alapítói azt a célt tűzték ki, hogy elsősorban a fejlődő ipar és kereskedelem hitelügyeit elvégezték ki s a bank ügyfelei évek óta a kereskedő és iparosoktól rekrutálódtak.

A Kereskedelmi és Iparbank most Szuboticán tíz éve fennálló és ugye helyi, mint fővárosi és külföldi viszonylatban is a legjobb hírnévnek örvendő **Goldmann Sándor és Társa** magánbankhoz beolvadásával olyan tökéletessé és mozgékonyvá vált, hogy az alakításkor kitűzött célokna a legteljesebb mértékben meg tud felelni.

Az új alakulásról a következő jelentést adták ki: Az újalakult kereskedelmi és iparkamara ügyvezető igazgatója Goldmann Sándor régi, ismert és ki-

váló szakértelemmel rendelkező tagja a jugoszláv pénzügyi életnek. Tíz éve fennálló magánbankja nemcsak a helyi közönség körében élvezett példátlan bizalmat, hanem a beogradi, zagrebi és külföldi vezető bankok előtt is, úgyhogy ezeknek az értékes összeköttetéseknek birtokában az újalakított bank fejlődése és virágzása biztosítva van.

Az igazgatóság tagok névsorából látható, hogy az intézet tisztára helyi alakulat, amely iránt a szubotica polgárság bizalma bizonyára legnagyobb mértékben fog megnyilvánulni.

A Trgovacka i Industrijalna Banka Szubotica e hó 9-ikén tartotta meg rendkívüli közgyűlését. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az új részvények kibocsátásával az alaptőkét 5 millió dinárra emeli föl. A főemelt alaptökekből egyelőre 2.500.000.— dinár kerül aláírásra.

Az új igazgatóság tagjaivá megválasztottak: **Goldmann Sándor**, dr. **Matičević Stjepan**, dr. **Pavlović Milos**, **Reich Aurél** (Novivrbasz), **Rožbart Miksa**, **Stanić Béla**, **Ungár Pál** és dr. **Vécsel Samu**. A közgyűlés után megtartott igazgatósági ülés elnöké dr. **Matičević Stjepan**, ügyvezető igazgatóvá **Goldmann Sándor**, jogtanácsosá dr. **Vécsel Samu** választotta meg.

Nem lesz fogyasztási adóátalány Szuboticán

Tosics Radoszav pénzügyminisztériumi osztályfőnök tanácskozása a szubotica gazdasági körök képviselőivel

Tosics Radoszav pénzügyminiszteri osztályfőnök, az önkormányzati pénzügyi osztály vezetője vasárnap délelőtt, mint jelentettük, értekezletet tartott a város gazdasági szervezeteinek képviselőivel. Az értekezleten, amelyen **Osztojics Szelmir** polgármester elnököl, a **Lloyd** nevében dr. **Pavlović Milos** titkár és **Vidković Szepeán** nagykereskedő, a városi képviselőtestület nevében dr. **Matičević Szepeán** közjegyző, a földbirtokosok egyesületének nevében **Prasics Miskó** városi képviselőtestületi tag, az ipartestület képviselőjében pedig **Prasics Kolomán** elnök és **Vuković Oeza** titkár, valamint **Petrović Lázár**, a munkáskamara szuboticai kirendeltségének jegyzője jelentek meg. **Szubotica** város részéről a polgármesteren kívül dr. **Evetović Máttyás** javadalmi hivatali főnök és **Szuvaidsics Alekszandar** főszámvevő vettek részt a tanácskozásokon.

Az értekezleten **Osztojics** polgármester ismertette **Tosics Radoszav** pénzügyminiszteri osztályfőnök előtt a város pénzügyi helyzetét, valamint azokat az okokat, amelyek arra késztették a várost, hogy a fogyasztási adóátalány bevezetése mellett foglaljon állást. Közölte, hogy ezt a tervet a közgyűlés magáévá tette és a határozat szerint évről-évre a szükség szerint állapították volna meg a fogyasztási adóátalány százalékát, majd **Szuvaidsics** főszámvevő ismertette a városi költségvetést. **Tosics Radoszav** osztályfőnök kijelentette, hogy a **Lloyd** annakidején előterjesztett indítványa, bármennyire tetszetős is, gyakorlatilag nem vihető keresztül, mert a fennálló adó törvény nem ad módot a fogyasztási adóátalány bevezetésére. Ez az adó nem könnyen összevetészhető a városi pótdóval. **Tosics** osztályfőnök a városi költségvetés egyensúlyba hozásának érdekében azt ajánlotta az értekezletnek, hogy **fogyasztási adószabályrendelet dolgozzanak ki, amit egyébként a város eredeti indítványa volt**. Véleménye szerint a fogyasztási adókat is egységesíteni kell és nem engedhető meg, hogy minden város más-más szabályrendeletet hozzon. **Beograd** város egységes fogyasztási adószabályrendeletet léptetett életre, amely **Zagreb**ban és más városokban is érvényes és az ország többi városainak is hasonló szabályrendeletet kell életbeléptetniük, ha ennek szüksége mutatkozik. A fogyasztási adó ellen nem lehet kifogást emelni, különösen **Szuboticán**, mert a költségvetés kiegyensúlyozására nincsen más mód. **Tosics Radoszav** végül megígérte, hogy a fővárosba való visszatérése után nyomban több példányban megküldi **Szubotica** város tanácsának a beogradi fogyasztási adóról szóló szabályrendeletet.

A gazdasági szervezetek megjelent képviselői arra kérték **Tosics** osztályfőnököt, valamint a város vezetőségét, hogy az új fogyasztási adószabályrendelet kidolgozásánál hassanak oda, hogy a földműves osztály által korábban is sérelmezett szakaszokat némiképp enyhítsék, nehogy a város egyébként is meggyengült idegenforgalma még többet szenvedjen. Kérték továbbá az eddigi fogyasztási adóról szóló szabályrendelet egyes hiányainak pótlását és az eddigi

tapasztalt hibák kiküszöbölését is.

A **Napló** munkatársa úgy értesült, hogy még december hó folyamán összehívják a város rendes közgyűlését, amelyen letárgyalják a fogyasztási adóról szóló új szabályrendeletet. A szabályrendeletnek csak kevés módosítást lehet eszközölni, mert a minisztérium — mint az **Tosics Radoszav** osztályfőnök beszédéből kitűnik — egységesíteni akarja a fogyasztási adóztatást.

TÖZSDE

Zürich, dec. 9. (Zárlat.) Beograd 9.12 háromnegyed, Páris 20.26 és fél, London 25.12, Newyork 51.45, Brüsszel 72.02, Milánó 26.94, Madrid 71.20, Amszterdam 207.62 és fél, Berlin 123.23, Bécs 72.44, Szófia 3.71 háromnegyed, Prága 15.26, Varsó 57.75, Budapest 90.17, Bukarest 3.68 háromnegyed.

Beograd, dec. 9. (Zárlat.) Páris 223.03—221.03, London 275.66—274.86, Newyork 56.37—56.17, Zürich 1097.40—1094.40, Milánó 296.05—294.05, Berlin 13.5225—13.4925, Bécs 7.9536—7.9236, Prága 167.69—166.89, Budapest 9.89.72—9.86.72.

Beograd értékötzsde, dec. 9. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 84.25, négy százalékos agrárkötvény 52—51, Ratna steta prompt 433.50—432.50, december 31-re 436.50, február 28-ra 410—409, Narodna Banka 8220—8210 dinár.

Beogradi gabonárak, dec. 9. Buza szeremségi 70 kilós négy százalékos 185, buza fővonalon 76—77 kilós négy százalékos 175—180, tengeri bácskai december—januárra 114 dinár. Irányzat a gabonapiacra lanya volt.

Zagreb, dec. 9. (Zárlat.) Páris 221.03—223.03, London 274.86—275.66, Newyork 56.17—56.37, Zürich 1094.40—1097.40, Milánó 294.12—296.12, Amszterdam 22.73—22.79, Berlin 13.4925—13.5225, Bécs 792.30—795.30, Prága 166.89—167.69, Budapest 986.72—989.72.

Szombori terményötzsde, dec. 9. Buza 192.50—197.50 dinár, rozs 140—150 dinár, zab 135—140 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszi 135—140 dinár, bab 500—510 dinár, válogatott 510—520 dinár, tarka 310—320 dinár, tengeri 145—150 dinár, új 105—110 dinár, korpa 90—100 dinár, liszt 0-ás 295—305 dinár, 2-es 270—280 dinár, ötös 240—250 dinár, hatos 210—220 dinár, hetes 160—170 dinár, nyolcas 120—130 dinár. Irányzat: nyugodt.

Chicagol terményötzsde, dec. 9. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (127) 124 háromnyolcad, március (134) egyegyed, május (138) háromnyolcad 135 ötnyolcad, december (90) háromnyolcad 89 egyegyed, Tengeri március (95) hétényolcad 94 ötnyolcad, május 97.

Winnipeg terményötzsde, dec. 9. Középfolyamok: Buza december 139 egyegyed, május 146 háromnyed, július 148 és fél.

Liverpooli terményötzsde, dec. 9. (Zárlat.) Buza december 9 sh 2 egyegyed d, március 9 sh 9 d, május 9 sh 11 háromnyolcad d, július 10 sh.

Az új

Baltic Radio

árjegyzék megjelent

Az erősen nagyobbozó produkció az árak csökkenését idézte elő. Győződjék meg — Ingeya és frankó.

WIKING

Zagreb Beograd Osijek V. Kikinda
Bar. Jelačića 2. Knež. Ljubice 5. Kaspofelka 18. Aleksandrova

Svetlo, Sombor; Talas Novisad

14/96

HIREK

— **Öfelsége a király köszönete Szubotica város lakosságának.** Öfelsége Alekszandar király az udvari miniszter utján levelet intézett Szubotica város polgármesteréhez, amelyben köszönetét fejezi ki a polgármesternek és a lakosságna a december elseji államünnep alkalmával küldött hódoló táviratért. A levél, amely **Osztojics Szelmir** polgármester nevére van címezve, a következőképpen hangzik: Polgármester ur! Öfelsége a király kegyeskedett elrendelni, hogy Önnek és a lakosságna legfelsőbb köszönetét fejezzem ki azért a hűségnyilatkozatért, amelyet Szubotica város lakossága nevében felküldött s amelyet Öfelsége megelégedéssel vett tudomásul. **Beograd, 1929. december 6. B. D. Jevtics, udvari miniszter s. k.**

— **Szombor város is képviselőit magát az Öfelsége elé járuló küldöttségben.** Szomborból jelentik: Szombor város képviselőtestülete hétfőn délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek napirendjén csak egyetlenegy tárgy szerepelt, az Öfelsége elé járuló küldöttség szombori tagjainak megválasztása. A közgyűlés **Makszimovics Szepeán** polgármestert, dr. **Konyovics Jócó**, **Racics Györgye**, dr. **Matics Misa**, **Krisztoforovics Iván**, dr. **Veszelinovics Milorád**, **Genics Mariján**, **Radojević Nikola**, **Nasztics Ljubusa** és **Mikovics Milán** képviselőtestületi tagokat delegálta a küldöttségbe.

— **Az agronóm-egyesületek szövetségének delegációja a földművelésügyi miniszternél.** **Beogradból** jelentik az **Avala**: Az agronóm egyesületek szövetségének küldöttsége hétfőn délelőtt felkereste dr. **Franges Otton** földművelésügyi minisztert. A küldöttség vezetője beszámolt a miniszternek az ebben az évben alakult szövetség eddigi munkájáról és előterjesztette a kívánságokat. A földművelésügyi miniszter rendkívül szívélyesen fogadta a küldöttség tagjait, hosszasan elbeszélgetett velük és messzemenő támogatását ígérte meg.

— **A szubotica iparosok küldöttsége eredménytelenül interveniált.** A szubotica ipartestület küldöttsége az elmúlt héten — mint jelentettük — **Pejics Szepeán** alelnök vezetésével **Beogradba** utazott és megjelent dr. **Svrljuga Sztanko** pénzügyminiszternél. A küldöttség kérte a pénzügyminisztert, hogy a szubotica adókövetőbizottságba, amely most 1929/31-re a kereseti és forgalmi adót veti ki, iparosokat is nevezzenek ki. A pénzügyminiszter kijelentette a küldöttség előtt, hogy a kívánságot nem teljesítheti, mert az adókövetőbizottság már működik, ellenben azt ajánlotta a küldöttség tagjainak, hogy abban az esetben, ha túl magasnak tartják a kivetett adót, nyújtsanak be felebezést a felsőbb adóhatóságokhoz, mert erre a törvény minden adófitető polgárnak jogot biztosít.

— **A jugoszláv kormány az Egyesült Államok utján interveniált az orosz-kinai ellenségeskedések ügyében.** **Beogradból** jelentik az **Avala**: Az Egyesült Államok kormánya nemrégiben jegyzéket intézett a jugoszláv kormányhoz, amelyben kérte kormányunkat, hogy a Kellog-paktum értelmében intézzék ugyanolyan értelmű jegyzéket az orosz-kinai viszály ügyében a szovjet és kínai kormányokhoz, mint amilyent az Egyesült Államok kormánya. A jugoszláv kormány örömmel állt az amerikai kormány rendelkezésére, miután azonban Jugoszlávia sem Szovjetországgal, sem pedig Kínával nem tart fenn diplomáciai viszonyt, kormányunk átíratban kérte az Egyesült Államok kormányát, hogy Jugoszlávia nevében a Kellog-paktum értelmében ugy a kínai, mint a szovjetkormánytól tegyen ugyanolyan értelmű nyilatkozatot, mint amilyent a maga nevében tett.

Az új sorsjegyek az Állami osztálysorsjáték 19. körjátékának I. osztályához megérkeztek és azok eladását és postán való szétküldését már megkezdtek. **BRISTOL, Novisad Željeznička 27.**

— A szubotical adóigazgatóság felhívása az alkalmazotti adó ügyében. A szubotical adóigazgatóság rendeletet kapott a pénzügyminisztériumtól az alkalmazotti adók fizetéséről. A rendelet alapján a szubotical adóigazgatóság felhívja azokat a munkaadókat, akik husznál több alkalmazottat foglalkoztatnak és így kézpénzben tartoznak leróni az alkalmazotti adót, hogy január 1. és 25. között nyilvántartás végett jelentkezzenek az adóigazgatóságnál. Felhívja az adóigazgatóság azokat a munkaadókat is, akik husznál kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak és adóbélyegeket fizetik az adót, hogy január 1. és 30. között adókönyvecskékkel szintén jelenjenek meg. Végül felhívja az adóigazgatóság mindazokat, akik erre az évre még nem fizették be alkalmazotti adóhátralékaikat, hogy azt december 31-ikéig annál is inkább fizessék be, mert január 1. után az idej adóhátralékokat végrehajtás után fogják behajtani.

— Felfolvasás a vrbászi kaszinóban. Vrbászról jelentik: Csütörtökön este Reppert Frigyes székiesi evangélikus lelkész felfolvasást tart a novivrbászi kaszinóban. Reppert lelkész előadás után Hegel Flórián néhány kompozíciót ad elő, Korell Irénke pedig költeményeket szaval. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Vrbászon.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a *Sirofen*. Gyógyszertárakban kapható.

— A noviszadi női zeneegylet hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi női zeneegylet szombaton este nívós zenekari hangversenyt rendezett, amely kitünően sikerült. A műsoron a délszláv zeneszerzők legujabb alkotásai szerepeltek és a műsor nemcsak a jugoszláv, de az egész délszláv zene anyagát felölelte. A hangverseny iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg és az érdekes előadásra a beogradi bolgár követség is elküldte reprezentánsait. A hangversenyen megjelent Kuzmanov beogradi bolgár követségi titkár, dr. Novák Viktor, dr. Putnik Dusan, Elezovic R., Manojlovics Konsztantín, Szekulics Bora valamennyien a beogradi zeneegylet kiküldöttel. A zeneszerzők közül Tkalcics, Licsár, Vukdragovics, Zorko és Szlavenszki érkeztek Noviszadra. A szombat esti hangverseny ilyen módon a délszláv zene ünnepe volt. A közönség, amely zsufolásig megtöltötte a Szloboda nagytermét, lelkesen ünnepelte az előadókat. Az énekkart Pastyán Szvetolik karnagy vezényelte kitünően.

Ne kinezza gyermekeit közönséges nyúlós csukamájolajjal, hanem adja nekik a kellemes ízű és jószagú **JEMALT**-ot. Gyermekek nyalánkságszámba veszik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában!

— Egy noviszadi repülőtszáz tizenöt éves jubileuma. Noviszadról jelentik: Kjaics Radomir noviszadi repülőőrnagy vasárnap ülte meg bajtársai körében repülőtszáz szolgálatának tizenöt éves jubileumát. 1914. november 25-én került a légi hadsereghez, mint hadnagy. 1914. december 1-én letette a pilótavizsgát. Azóta állandóan repülőtszáz szolgálatot teljesít.

— A vajdasági bankok szövetsége állást foglal a bankkamarák ellen. Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok szövetsége a napokban értekezletet tartott, amelyen azzal a memorandummal foglalkoztak, amelyet egyes bankszövetségek a miniszterelnöknek küldtek kérve, hogy tegye lehetővé önálló bankkamarák létesítését. Elhatározták, hogy a vajdasági bankok szövetsége is a miniszterelnökhöz fordul és kéri fogja, utasítsa el a bankkamarák felállítására vonatkozó előterjesztést. A zagrebi, szarajevói és ljubljani bankok szövetségei hasonló álláspontot foglalnak el.

— Noviszadon iparosothon épül. Noviszadról jelentik: Az iparosgyűlések és intézmények képviselői vasárnap, december 15-ikén délután két órakor a noviszadi ipartestület helyiségeiben együttes értekezletre jönnek össze, amelyen egy létesítendő iparosothon alapjának megteremtését vitatják meg. A terv nem új keletű, mert már régebben foglalkoztak azzal az eszmével, hogy iparosothont létesítsenek, ahol valamennyi iparosintézmény helyet kapna és valamennyi ilyen intézmény ehhez való hozzájárulását már régebben kijelentette. Az épület céljaira 300.000 dinár áll már rendelkezésre és a vasárnapi értekezlet célja a hiányzó összeg előteremtése. Az épület szövetkezeti alapon létesül és az iparosok számítanak arra, hogy a jegyzésen kívül az Országos Iparbank erre a célra kölcsönt fog folyósítani.

— A becskerekli Merkur betegsegélyző közgyűlése. Becskerekéről jelentik: A becskerekli Merkur betegsegélyző pénztár vasárnap délelőtt közgyűlést tartott a Central-szálló külteremében Hasch Béla, a Prva Hrvatska Stedionica igazgatójának elnöklété alatt. A költségvetés letérnyelése után megválasztották a vezetőséget. Elnök lett Hasch Béla, alelnökök Boskov Zsiva és Házas Adolf, választmányi tagok Sarkadi Emil, Milanov Dragomir, Dacsics Dragomir és Martinov Vláda, felügyelőbizottsági tagok Meissner György, Rieder József és Horváth István. A titkári jelentésből kiderül, hogy a betegsegélyző egyesületnek 133 tagja van ezidőszent Beeskereken.

— Az adóügyi tisztviselők egyesületének átszervezése. Az adóügyi tisztviselők egyesülete vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott Beogradban. A közgyűlésen Noviszadról Szavics Sztóján és dr. Siják Gavra a noviszadi pénzügyigazgatóság adóügyi főinspektora, valamint Szvirac Jován inspektor, Szuboticalról pedig Grabovac Sztjepán, a szubotical állami adóhivatal főnöke jelentek meg a régi vajdasági adóügyi tisztviselői kar képviselőivel. A gyűlésen az egyesület átszervezéséről tanácskoztak, amit az ország új területi és pénzügyi felosztása tett szükségessé. A rendkívüli közgyűlést elhatározta, hogy az egyesület alapszabályait módosítja és az egyesület egyes szekcióit szerinte szervezik meg, ahogyan az új pénzügyi kerületek beosztása megkívánja.

— Meghalt egy volt szubotical színész. Debrecenből jelentik: A debreceni színház komikája, Halasiné Serfőző Anna rövid szenvedés után meghalt. Halasiné Szubotical kezdte pályafutását, éveken át kedvező tagja volt a szubotical színtársulatnak.

— Izgalmas betörőhajsza Vrbászon. Vrbászról jelentik: Szombaton délben egyik novivrbászi főcuccai házlakói észrevették, hogy egy idegen férfi tartózkodik Tóth Béláné lakásában. Mikor a betörő észrevette, hogy meglátták, kimenekült az utcára. Két, a házban lakó fiatalember, utána vetette magát a betörőnek és az utcán még néhány férfi csatlakozott hozzájuk. Az üldözött férfi a főúton menekült, majd a Posta-utcán át Sztariyrbász felé futott. Közben néhány kerékpáros is csatlakozott az üldözőkhöz, de a menekülő betörőnek már olyan nagy erőtűt volt, hogy nem tudták elfogni. A betörő végül is a csatorna part irányában eltűnt üldöző szemel elől. A betörő özevgy Tóth Béláné lakásából több kisebb tárgyat lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Még csak 4 nap múlva már minden kereskedésben hallhatja a „STANDARDYN 4“-et

— A Hudozsasztveni társulat december végén Jugoszláviában vendégzerepel. A világhírű Hudozsasztveni orosz színtársulat december hó végén néhány hétre Jugoszláviai körutrá jön. A Hudozsasztveni Jugoszláviai körutrá Beogradon és Zagrebon kívül Szuboticalán, Noviszadon és még több helyen fog vendégzerepelni.

— Eljegyzés. Schreiber Magdát eljegyezte dr. Holänder József (Beograd).

— Új ügyvédek. Noviszadról jelentik: Dr. Adamovics Alekszandar noviszadi ügyvédjelölt szombaton a felelbiteli bíróság mellett működő ügyvédvizsgáló bizottság előtt kitüntetéssel tette le az ügyvédi vizsgát. — Nicsics Milos szentai ügyvédjelölt szintén sikeresen letette az ügyvédi vizsgát.

— Sikasztással vádolt földbirtokos a noviszadi törvényszék előtt. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék szerdán tárgyalja másodsor Debelyácski Mita noviszadi földbirtokos bűnpörét. A vádirat szerint Debelyácski Mita noviszadi földbirtokos az elmúlt év augusztusában, pontosan meg nem állapított napon egy kétszázézer és egy 48065 dináros váltót vett át a noviszadi Ikarus repülőgépgyártól azzal, hogy a váltóra megszerzi Gavanszki Deján, dr. Popovics Koszta és dr. Pavlovics Momir aláírását és a váltót három napon belül visszaadja a gyárnak. Néhány nap múlva az Ikarusgyár feljelentést tett Debelyácski Mita földbirtokos ellen, hogy az átvett váltót nem adta vissza, hanem a noviszadi Vojvodina Bankánál helyezte el letétképen. A feljelentés szerint a földbirtokos ezzel kimerítette a sikasztás büntetést. A noviszadi törvényszék 1929. január 24-ikén hozott ítéletet, amelyben Debelyácski Mitát bűnösnek mondotta ki és egyhávi fogházra ítélte. Dr. Matics Misa ügyvéd, Debelyácski Mita védője az ítélet ellen felebbezést jelentett be, mert szerinte Debelyácski Mita nem követett el semmiféle bűncselekményt, miután a tárgyaláson megállapítást nyert, hogy a földbirtokos a váltót Konyovics Dimitrije, az Ikarus gyár vezérigazgatójának tudtával helyezte letétbe a Vojvodina banknál. A felebbezés alapján a noviszadi felelbiteli bíróság ez évi május 25-ikén foglalkozott az ügyvel és az elsőfoku ítéletet alaki okokból megsemmisítve utasította az elsőfoku bíróságot, hogy új tárgyalást tartson. A szerdai tárgyalás iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— Költözködk a noviszadi rendőrség. Noviszadról jelentik: A báni hivatalok számára a noviszadi városi hivatalok újabb helyiségeket írtettek ki. Hétfőn költözködkött át eddigi helyiségeiből a noviszadi rendőrség, amelynek csupán két hivatala, a főkapitányi hivatal és az iparügyi osztálynak Matics Dusan rendőrkapitány vezetése alatt álló része maradt meg ideiglenesen eddigi helyén. A bünygyi osztályt, amelyet Nikolics Szima rendőrkapitány vezet, valamint az iparügyi osztálynak Jurisics Andrija kapitány vezetése alatt álló része a városháza szuterén helyiségbe költözik át, míg a városi főorvosi hivatalt a Matica épületben helyezik el. A főjegyzői hivatal valószínűleg már kedden átadja helyiségeit a báni hivatalnak, egyelőre azonban még nem tudják, hogy a jegyzői hivatal hol helyezik el.

— Öngyilkosság. Szomborból jelentik: Hegel József gakovói lakos lakásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Ignis J. Wirth tűzianyagkereskedés Palicsi-uton, fa kocszot és tüzfát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

— Kéthavi fogházra ítéltek a volt Kulturbund indijai elnökét. Noviszadról jelentik: A szremszkamitrovicai törvényszék büntető tanácsa szombaton foglalkozott Diebisch Jánosnak, a volt Kulturbund indijai elnökének bűnpörével. Diebisch az ügyesség sulyos testi sértés büntetével vádolta. A vádirat szerint Diebisch múlt év október 10-ikén felkereste Bart János indijai kereskedőt, akit felszólított, hogy iratkozzék be a Kulturbundba. Barth megjegyeztette a Kulturbundra, mire Diebisch tetleg bántalmazta. A bíróság Diebisch Jánost sulyos testi sértés büntetésben mondotta ki bűnösnek és az enyhítő szakasz figyelembevételével kéthavi fogházra és 15.000 dinár költségmegtérítésre ítélte. A bíróság Barthot 60.000 dináros kártérítési követelésével a polgári bíróság elé utasította.

Nagybecsült cevőim tudomására adom, hogy a 19-ik játék nyerő sorsjegyet már beérkeztek, melyek árusítását megkezdem.

GLOBUS sorsjegyruda

Karadivcova ul. 6. (Bárdny-hős.) 4139

— Csödbe került Beograd egyik legnagyobb készruhakereskedő cég. Beogradból jelentik: A kereskedelmi törvényszékben hétfőn meguyították a csödböt Szavics és Majdanac beogradi készruhakereskedő cég ellen, amelynek a Knez Mihajlova ucca 1. szám alatt van az üzlete. A Szavics és Majdanac cég egyike Beograd legnagyobb készruhatüzleteinek és bukása a főváros kereskedelmi köreiből élnék feltűnést keltett. A cég aktiváit négy millió, passzíváit pedig 3.600.000 dinárra becsülik és a csödre csak azért került sor, mert az üzlet immobilá vált és nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. Majdanac Dragisa a cég egyik beltárgya hétfőn nyilatkozatot tett közzé a beogradi lapokban, amelyben kijelentette, hogy a cégből már áprilisban kilépett és volt cégtársának megengedte ugyan, hogy nevét továbbra is használja, de a kiválása után történetkért se anyagi, se pedig erkölcsi felelősséget nem vállal.

— A becskerekli kommunisták az államvédelmi bíróság előtt. Beogradból jelentik az Avala: Az állami bíróságon hétfőn reggel nyolc órakor kezdtek meg a becskerekli kommunisták bűnpörének tárgyalását. A vádlottakat: Rajkovic Jovánt, Davidovics Radivojt, Alekszics Mitát, Szerv Mihajlot, Mór Fránjot, Konya Mihajlot, Kéri Rózsát, Deszpotovics Mitát, Mihajlovics Andriját, Funk Györgyöt, Ács Mártont és Czupara Györgyöt az államvédelmi törvény első szakaszának első és második bekezdésébe, továbbá a szerb büntető-törvénykönyv 91. b) szakaszába ütköző bűncselekményekkel vádolta az ügyész. A tárgyaláson dr. Arneri államvédelmi bírósági bíró elnökölt, a vádat pedig Manojlovics államügyész képviselte, aki felolvasta a vádiratot, majd az egyes bűncselekmények részletezésére került a sor. Délben egy órakor az elnök a tárgyalást félbeszakította és folytatását kedd reggelre tüzte ki.

— Szubotical és Szentán megnyílt a sertésvásár. Szuboticalon hétfőn nyílt meg újra a sertés- és marhavásár. A felhajtás igen nagy volt és élnék forgalom fejlődött ki. Sertésért kilónként elsőfokban 12—13 dinár, marháért elsőfokban 16—18 dinárig fizettek. A kiviteli üzleti forgalom is megindult és szombaton üzenyőle vagon sertést raktak be bécsi és prágai rendeltetéssel. Szentai jelentés szerint ott is megnyílt hétfőn a sertésvásár. A piacra ugy Szentáról, mint Tiszántúlról nagy volt a felhajtás.

SZÍNHÁZ

Jazzhangverseny Noviszadon

A „Five modern minstrels“ koncertje

A five modern minstrels, a jazz-kvintett, amely most európai körutján hozzánk is ellátogatott, lelket öntött a jazz-zenébe és olyan megtámadhatatlan szépségeket hozott ki belőle, amelyek maradandó emléket hagynak. Öntudatosan és pontosan nem is lehet elmagyarázni, hogy mi az, ami az ő zenéjüket kiemeli a szürkeségből. Négy ember énekel, egy zongorázik. Erre az énekre még azt sem lehet mondani, hogy a szavak, az emberi hangok teszik vonzóvá, mert semmi énekeszerű nincs az előadásukban. Azt sem tudjuk, milyenek az egyes hangok tisztára a jazz-hangszereket, szaxofont, szaxoviolont utánozzák. Egyenletessé temparálvá énekelnek, csak néha egy-egy szólnál tűnik ki az egyesek hangerőssége, hanganyaga. Nincsenek is teljesen kialakult és megdönthetetlenül elkülönítetett hangok. Az elsőtenor és a basszus között csak néha, az árnyalatokban tűnik ki a differenciáltság.

Az előadáson mulik tehát. Ez a zene is, mint a zene minden más fajtája, abban a pillanatban, amint kiemelkedik abból, hogy üzemszerűen műveljék, művészetté válik. Ez a kvintett művészekből áll, akik nem kéjesen didergő táncoslábuk alá játszanak, hanem zenét csinálnak. Már az énektechnikájuk is bámulatos. Csodálatos dolog, hogy kemény férfihangokat így be lehetett törni. A legvadabb ütemű rektemet is a legteljesebb biztonsággal éneklük. Előadásuk színes, sokoldalú, meleg és hangulatos. Lelkileg is átéli azt, amit előadnak. Énekek hangutánzó, hangjuk egybestimmelt, mintha itt is, mint a zenekaroknál az oboa zengene az „ó-t. Darabjaik javarészt ugyanazok az amerikai és angol jazz-számok, amelyeket kávéházak zenekara játszanak. Náluk mégis minden másképpen hangzik, igazabban, zengőbben, lelkesebben.

És ime, itt oldódik meg a jazz-probléma. Amin az esztétika hiába kínlódott, ez az előadás megadta a magyarázatát annak, hogy mi ad létjogosultságot ennek a különös, szinkópás ütemű zenének. Az előadáson mulik minden. Művészi lelkek melege sugározza be a holt darabot és a darab a lélek melegétől életre támad. Az ilyen zene maradandó, akár milyen ágazatba tartozik. A lélek melege adja a művészi mértéket és a teljes lelki átélés művészetté teszi a jazz-zenét is.

(s. l.)

SPORT

Botrányba fult Odzsacin a Tri Zvezda—OSC futballmérkőzés

A Tri Zvezda (Apatin)—OSC. 2:1 (2:0)

Bíró: Blazsek. Nagy érdeklődés előzte meg az apatini Tri Zvezda első vendégjátékát Odzsacin. A mérkőzés heves iramban indult, a 12. percben a vendégek vezetéshoz jutnak az OSC közvetlen védelmének hibájából. A kapott gól felvillanyozza az OSC-t és Horváth a 18. percben jó helyzetbe kerülve lő, az apatini kapus fél méterrel a kapun belül fogja a labdát, de Blazsek bíró nem itéli meg. Ettől kezdve a közönség többször hangosan ad kifejezést elégedetlenségének. A játék váltakozó térfélen folyik, míg a vendégesapat újabb gólt ér el. A második félidőben az OSC a többet támad, a Tri Zvezda három háttérrel védi az eredményt, OSC további állandó fölényének eredménye Weisz husz méteres szabadrugástól lött bomba góljá, amit a kapus nem védhetett. OSC kapuhoz szegezi az apatiniakat, már-már hajszálon függ a kiegyenlítés, de a 39. percben Fitz megrugja Weiszt, mire kitör a játékosok és a közönség körében a botrány. Blazsek idő előtt lefújta a durva mérkőzést. Az OSC erősen tartalékosan szerepelt.

NOVIVREÁSZ

Vrbázi SC—Noviszadi AK 3:2 (2:0). Barátságos mérkőzés. Gyönyörű időben, nagyszámu közönség előtt játszott a két csapat erős iramu, szép mérkőzést, amelyből a némileg egységesebb vrbázi csapat került ki győztesen. A játékot a VSC kezdi, de az első komolyabb támadást a NAK vezeti. Schick lövését azonban Korell biztosan fogja. A NAK-nak nem konvenitál a pálya kemény salakos talaja és a VSC ügyesen kihasználja ellenfele bizonytalanságát. Mintegy husz perces VSC fölény kifejezője Bajac szép góljá, melyet a 26. percben lött kapásból a NAK kapujába. Gól után is támad a vrbázi csapat, de a csatárok az akciók befejezésénél túl puhák. A 39. percben Fett és Bajac összjátékából az utóbbi a NAK kapuja elé kerül, lövését a

kapus leütni tudja csak és a labda ismét Bajac elé kerül, aki már kidriblizta a kapust is, de lövés előtt a kapus kézzel tartja vissza. A megítélt 11-est Hilkene góllá értékesíti. A második félidő elején is a VSC van többet támadásban és Erlemann már az ötödik percben háromra szaporítja a gólok számát. A 14. percben Jaksics, a vrbázi csapat jobbszélsője átmegey Szabón, a NAK halhátvédjén, aki hátulról durván belerug a rohán szélőbe. Jaksics megfedkezve magáról, felpofozza a bekket. A bíró Jaksicsot kiállítja és ezzel a vrbáziak támadóereje is letört. A NAK egyik szép támadást vezet a másik után, a játék tulnyomó részében a VSC térfélen folyik és a jobbösszekötő a 29. percben belővi csapata első gólját. A VSC lefutásokkal kísérletezik, nagyszerű védelme, mely biztosan állja a NAK sorozatos támadásait, minduntalan frontba dobja a csatárokat, de azok alig jutnak túl a félvonalon. A 37. percben Schick belővi a NAK második gólját is, majd néhány perccel később ismét ő küld kapásból egy gyönyörű lövést a vrbáziak kapujára, de Korell helyén van és védi a veszélyes labdát. NAK támadással ér véget a játék. Jakobovics bíró a nehéz mérkőzést kifogástalanul vezette.

Noviszad—Szarajevó városközi mérkőzés. Noviszadról jelentik: A Szarajevó—Noviszad városközi válogatott labdarugó mérkőzést december 17-ikén tartják meg Noviszadon. A kerület választmányja december 12-iki ülésén állítja össze Noviszad válogatott csapatát.

A leskovaci SC az oszijekai alszövetség vidéki bajnoka. Oszijekéről jelentik: Az oszijekai alszövetség igazgatótanácsa az elmúlt napokban másodfokon is elutasította a vinkovci Szloga óvását és a mérkőzést 2:1-es eredménnyel a Leskovaci Sport Club javára igazolta, amely most véglegesen az oszijekai alszövetség vidéki bajnoka lett. Egyben december 15-ikére ki is írta a döntőmérkőzést az oszijekai Hajduk és a Leskovaci Sport Club között az alszövetség bajnokságáért. A mérkőzést Oszijeken játsszák le. A Hajduk—Gradjanski bajnoki mérkőzés lejátszását tekintettel arra, hogy a Gradjanski görög turára megy, az alszövetség a Gradjanski kérelmére január végére halasztotta el. Az Olympia a pálya használhatatlansága miatt megövtá a Viktoria elleni bajnoki mérkőzést, amelyet az utóbbi nyert meg 2:0 arányban. Az alszövetség nem döntött ebben az ügyben, hanem kihallgatásra rendeltő be a két csapat kapitányát.

KÖZGAZDASÁG

Az Agrárbank mezőgazdasági alapítványa. A mezőgazdaság fejlődéséről szóló törvény 44-ik szakasza alapján állami mezőgazdasági alapítvány létesül. Ezzel kapcsolatban a földművelésügyi miniszter a miniszterelnökkel egyetértve rendeletet adott ki, amely szerint ezt az alapítványt és annak jövedelmét a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény rendelkezései értelmében használják fel. A rendelet szerint mindazok a hatóságok, amelyek ilyen címen illetéket szednek be, kötelesek azokat az Agrárbanknak átutalni. Az Agrárbank minden beérkezett összegről jelentést tesz a földművelésügyi miniszternek és három hónaponként kimutatást közöl az alapállásról. Az alap jövedelmei felett a földművelésügyi minisztérium rendelkezik.

Igazolványok kereskedelmi utazók részére. A fennálló rendeletek szerint az utazókat különleges igazolványokkal kell ellátni, amely az illetékes kereskedelmi kamara utján állítandó ki. Ez az igazolvány egyúttal bizonyítékul szolgál arra, hogy az illető utazók jogosítva vannak megbízójukat képviselni.

Skatánfolyamokat szervez a vrbázi ipartestület. Vrbászról jelentik: A vrbázi ipartestület a térsé skatánfolyamok rendezését határozta el. Az ipartestület a skatánfolyamokat az iparkamara védnöksége alatt fogja rendezni és amennyiben elegendő jelentkező lesz, több szakma részére rendeznek skatánfolyamot. December 14-ikén megbeszélésre gyűlnek össze a vrbázi iparosok és ha a megbeszélés eredménnyel jár, azonnal kéri fogják az iparkamarától a skatánfolyamok megnyitási engedélyét.

December 19-ikén lép életbe az új váltótörvény. A múlt év november 29-ikén alkotott új váltótörvény december 19-ikén lép életbe. Az új törvény egyszerűsíti az óvási eljárást, amely a királyi közjegyzők és a járásbírók utján eszközölhető. Járásbírók azok olyan községekben illetékesek óvási felvételére, ahol nincs közjegyző, vagy a közjegyző ki van zárva az óvási eszközölésből. Az igazságügyi miniszter jogosítva van a postaügyi miniszterrel egyetértve rendeleti uton egyes postahivatalokat az óvási felvételével megbízni.

Dejejezés előtt áll a jugoszláv cukorkampány. A jugoszláv cukorgyárak rövidesen befejezik ezidei kampányukat. Egyes gyárak december 15-ikén fejezik be a kampányt, míg a többiek újévig dolgoznak. Beclés szerint ezidén 12.000 vagon cukrot fognak a jugoszláv gyárak termelni és így a belföldi szükséglet fedezése után 3.000 vagon marad kivételre. A kivétel Trieszt és Szaloniki irányában már megindult. A világpiacon a cukorárak az utóbbi hetekben kissé elnyhultak. A belföldi cukorfogyasztás normális.

— A beogradi Obilics egyetemi énekkar Noviszadon. Noviszadról jelentik: Az Ingenkenyer és Napközi Otthon egyesület e hó 14-ikén, a Szlobodában, a beogradi Obilics egyetemi énekkar száznolcvantagu férfi és női karával nagyszabásu hangversenyt rendez. Az Obilics legutóbb Párisban, Prágában és Bécsben nagy sikerrel hangversenyezett. A dalegylettel a beogradi egyetem rektora és prorektora, akik a dalegylet vezetői, szintén Noviszadra érkeznek. A hatalmas kart Maticslés Mavro, a beogradi Opera karnagya vezényli. A műsoron egyházi és világi dalok szerepelnek. A hangverseny tiszta jövedelme a szegény gyermekek felruháására szolgál.

— A noviszadi Vöröskereszt-egyesület műsoros teadélutánja. Noviszadról jelentik: A noviszadi Vöröskereszt egyesület vasárnap délután jólsikerült műsoros teadélután rendezett. A műsoron többek között egy vígjáték is szerepelt, amelyben Bajics Ljubica, Mitrovics Lela, Hadzsi Ivánka, Jovanovics Alekszander, Belics Ante, Ilics Misa és Vilics Milutin tünnek ki. Az előadás nagy sikert aratott és a közönség melegen ünnepelte a szereplőket.

A leghígebbnek számú gyermek-öltözet az eredeti Bleyie-Sweater. Gyári lera-kat Klein Jenő-nél, Noviszad, Vel. Beeskerek, Szenta.

14455

— Sakkverseny Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk kör szombaton, december 14-ikén másodosztályu sakkversenyt rendez az egyesület helyiségekben az Elit-kávéházban. A másodosztályu verseny győztese résztvesz az elsőosztályu versenyeken.

— Újabb két vagon butor érkezett a noviszadi báni hivatalhoz. Noviszadról jelentik: A Dunabánság szék-helyére Noviszadra hétfőn újabb két vagon irodai berendezés érkezett Szomborból a báni hivatalok számára. A butorokat a báni hivatalok egyes osztályainál az irodai felszerelés kiegészítésére fogják felhasználni.

Kraljevbregei pezsgő
a vezető márka

— Halálozás. Özvegy Lichneckert Andrásné, született Kass Emilia hetvenhatéves korában, vasárnap reggel Szuboticán meghalt. Az elhunytat kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Temetése kedden délután két órakor lesz a Cara Lazara ucca 3. szám alatti gyászszobából.

Köszönöm! Nem kérek mást, csak Popovics-léle DESZANKA-krémet!

— Aranylakodalmom. Noviszadról jelentik: Fischer Jakab noviszadi nyugalmazott zsidóhitközségi jegyző vasárnap szük családi körben ünnepelte meg aranylakodalmát.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— December 14-ikén árvezetik el a noviszadi városi telkeket. Noviszadról jelentik: Noviszad város december 14-ikén nyilvános árlejtés utján eladja a városi telkeket, amelyek a Kraljica Mária-uton, a Kislimánon és a Dunastrand környékén vannak. A telekeladások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorba, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes »Ferenc József« keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszere. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belüi betegknél is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 19

Mielőtt karácsonyi ajándékot vesz,

EL NE MULASSZA

az

UNIVERZITAS

Vig Lajos könyvkereskedés
Aleksandrova ulica, Ruff-cukorka-üzlet mellettdusan felszerelt raktárát
vétekkötelezettség nélkül meg-
tekinteniCégünk további hirdetéseire felhívjuk a
közönség figyelmét

14123

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

43

A három fogoly összemoholygott. Ha nincs mit enni, akkor hamarosan kapitulál a vár és akkor ők szabadok lesznek! Van Isten, aki még a nincesel is segít...

A kis udvar sarkában kötelecsomók hevertek, meg ócska löszerszámok, azokat nézegette, feszegette Gábor diák egész nap. Azon gondolkozott, le lehetne ereszkedni.

— Tudjátok-e ti, melyik része ez a várnak? Merre nyílik ez a fal?

Pé ró tudta.

— Egy huszóles sziklára áll ez a fal, alatta kaszáló rét.

— Akkor ott lovasok tanyáznak. Én így gondolom: ezt a sok kötelet összebogozzuk, lehet vagy negyven öl. Egyikünk felmászik a falra, a másik kettő hátán könnyen megy, ott fenn megerősíti a kötelet, hurkot csinál a végéből, ráakasztja a kiálló rovátúra, akkor a másik kettő is utána és sorjában leereszkedünk arra a rétre.

— Nem kockázthatjuk, mert ha véletlenül megfogunk, halálé vagyunk egészen bizonyosan. Ha a kötélen egyik alatt leszakad, a hátramaradtat vagy maradtakat mozsárba törteti Haszszán. Várjuk ki ezt a kis időt, egy-két hét... Ez volt Pé ró véleménye. Nenádovics helybenhagyólag dörögte:

— Ha öt éve kibírtuk!

— Nem is az idő miatt akarok én szökní, magyarázta Gábor, hanem, hogy hírrel legyünk a királynak, tudja, hogy is áll itt a bál, meg attól félek, hátha felmentő sereggel jön a szultán vagy beáll az esőzés, hiszen már a Bökölly havában vagyunk, arra aztán felkerekedik a sereg, elmegy téli szállásra...

Gondolkoztak, egy-két napig töprengtek, rágták a szót, de csak éjjel, nappal aludtak inkább. Az éjszakai beszélgetés közben azonban dolgoztak is, kötözték össze a végeket, minden csomót tiszter is kipróbáltatva, nem lazult-e. Harmadnap délelőtt első álmukból rettenetes robaj, dörgés, recsegés-ropogás riasztotta fel őket: egy ágyugolyó bedöntötte a falat jó három öl hosszúságban.

Felugráltak, jobban mondva csak Gábor diák meg Nenádovics ugrott fel, mert Pé rónak éppen csipőforgóban törté el a bal combját a falomladék. Eleinte nem is vették észre, hogy mi történt, mert Risztics csak az összeszorított fogai között sziszegte el az emberfeletti fájdalmait, amazok a részhez rohantak, kihajolva néztek alá a magyar táborba. Csak a kutya maradt a gazdájánál, okos szemeivel leste az arcát, várta a szavát. Amikor azután Pé ró már nem bírta hang nélkül, hanem elfojtott jajszóval felnyögött, akkor odarohant Nenádovicsához és a zekéjét ráncigálta, hívta, vonszolta, mutatta neki, hogy baj van.

Tanácsalanul állott a két ember a sebesült mellett. Végre is Gábor diák lekapta az aránylag tiszta ingét, darabokra tépve megdövesítette és igyekezett bekötözni a rettenetes sebet. A kötözés alatt azután már igazán kiört a fájdalom az emberből, kinzőbb volt a jóakaratu ügyetlenkedés a törésnél is.

A hideg víz mégis enyhülésfélét hozott, délután már beszélt:

— Tudsz-e írni, diák?

— Az a mesterségem.

— Tudnál-e most írni?

— Hártyám csak volna, írővesszőt is faraghatnék, de festékem nincs.

— Nesze festék, mondta csendesesen Ferkó és egy rántással letépte a kötést, hogy a írissen bugyogott a vér. Irj a királynak.

Elszörnyedve kiáltott fel a diák:

— Mit tettél szerencsétlen, megölöd magad és azt se tudjuk, miért, hiszen el se tudjuk küldeni a levelet.

— Előbb irj, de siess vele, hogy újra beköt-hessük, azután majd megmondom, hogy juttasd el a levelet.

Ügyes volt az írásban a diák, ámbár reszkett a keze, amikor mártogatni kellett az eleven tentatartóba és mindég újra látnia a rettenetes sebet, mégis hamarabb kész lett, mint azt a két írástudatlan elképzelte. Friss víz a kötésre. Nenádovics inge, zekéje szoros pólyául a tetejébe, azután elájult a beteg és csak akkor tért megint magához, mikor már éjfél körül hunyorogtak a csillagok.

— Hallod-e diák!?

— Hallom apám. Szomjas vagy? Fáj nagyon?

— Most nem érek rá. Eredj a részhez, látsz-e alattunk tábornót?

Odament, visszajött.

— Három is van, de csak az egyik mellett vannak ébren. Kiáltok?

— Bolond vagy te diák? A levelet küldd most oda le.

— Kőre kötve ledobjam?

— Nem, a tűzbe eshet. Kösöd a levelet a kutya nyakára, vagy majd inkább én kötöm, akkor biztosan nem kaparja le. Aztán hurkold át a kutya derekát és eresszd le szépen, lassan, a kötelet is utána.

— Majd reggel keresik a kutyát meg a kötelet.

— Keressék, ott vannak a romok alatt, ahol én is ott lehetnék. Eredj, csináld.

Jó félóra múlva bámulva nézték a tűz körül ülő magyarok, hogy egy lompos fehér kutya közeledek feléjük, hosszú pályvát cipel a derekán, attól nem bír szaladni. Megfogták, megtalálták az írást a nyakán.

— Ez biz üzenetöt hozott, mondja az egyik

— Aligha odafeletről nem, véli a másik, a vár felé biccentve a fejét.

— Hiszen ezt a bolond is láthati, így Göllöncsér István, a harmadik vigyázó. Föl köll költeni hadnagy urunkat.

— De már inkább a papot, az legalább még is tudja olvasni.

A fiatal pap tényleg tudott olvasni és olvasta a következőket:

»Laud, dom, J. Kr. Az atyának és fiúnak, szt. lel. n. ist. Amen. Ezen levelet írom én Váradí Gábor diák a Szent-Endréről való Pé ró (Risztics) vérével, mert leütötte a bástyafal, akit álgyu tennap délelőtt ledöntött. Üzenjük, hogy az pogánnak már nincs mit emiöök, nehán napok múlva földadja az várat. Mi király urunk szolgálatára várunk a kis udvarban, a ledöltött fal mögött. P. S. az kutyát jól tartsák».

Nosza rohant a pap, vitte a levelet király sátorába, amely előtt Ferkó volt éppen az őriző. A király már fenn volt, az ostrom alatt alig aludt, csak úgy ruhástól dőlt le a medvebőrre. A sátor előtt lobogó őrtűz fényénél olvasta a levelet, hangosan sillabizálva. Tandari ott állt mögötte, hallott minden betűt.

— Hallottad a levelet?

— Hallottam.

— Elmégy, megmondod pattantyusok hadnagyának, azt a bástyát, amerről a kutya az írást hozta, ne töresse többet. A kutyát elhozod

— Felsőges uram, szabad-e szólnom?

— Hallgatlak.

— Ez a Risztics Péter az apja Urosnak, annak a fekete vitéznek, akivel Eszéken az a találkozásunk volt. A mátkám apja.

Mátyás elgondolkozott egy pillantásnyira.

— Értelek, hozd ide a fiut is.

(Folytatása következik)

NYILT-TÉR

Özv. Vezér Károlyné szül. Kass Antónia és Szokola Gyuláné szül. Kass Mária mélyen szomorodott szívvel, de Isten szent akaratában megnyugodva, az egész rokonság nevében tudatják, hogy a felejthetetlen, szeretett nővér, sógornő, nagynéni, keresztanya és rokon

özv. Lichtneckert Andrásné
szül. Kass Emilia

hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvételé után, életének 76. évében, folyó év december hó 8-ikán délelőtt 8 órakor az Urban csendesen elhunyt.

Az Istenben boldogult földi maradványait a római katolikus egyház szentatársai szerint a Cara Lazara ulica (Fűzfás-ucca) 3. szám alatti gyászház-ból folyó hó 10-ikén délután 2 órakor kísérik az u. n. bajai temetőben levő családi sírboltha örök nyugalomra.

Az engesztelő szentmise áldozat a Szent Ferenczrendiek templomában f. hó 10-én délelőtt 10 órakor és a Szent Teréz plébánia templomában folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor mutatattik be. Subotica, 1929. év december hó 8-án.

Jóságos emlékét kegyelettel őrizzük!

Lichtneckert András és neje, dr. Pfann József és családja, Kass János és családja, dr. Brana Iván és családja, Demcier Lajos és családja, Basch Andor és családja, ifj. Szokola Gyula, dr. Szokola Leó és családja, unokáccsai, illetve unokahugai, Szokola Gyula sógora, özv. Lichtneckert Károlyné született Szólhoffer Terézia sógornői.

Krauser Károly cég felhívja a vásárló közönség figyelmét, hogy a higiénikus és tartós **aluminium főzőedényeket**, továbbá szolid áru **csillárjait**, jöminőségű **porcellán- és üvegáruit** igen olcsón árusítja.

10003

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosítótársaság
népbiztosítási osztálya

Kérjen ismertetőt ujonnan bevezetett nép-életbiztosítási táblázatunkról!

Leveleim:

Rossija-Foncière, Subotica

13970

Vajtai András Martonos-szállási (Salatornya) üzletét átvettem és kérem nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket 8 napon belül sziveskedjenek nálam bejelenteni, mert a későbbi bejelentéseket nem vehetem figyelembe.

Martonos-szállás, 1929. december 6.

14368

Szabados Mihály

Ured gradonačelnika grada Subotice.

Broj: 1744/1929. grnc.

OGLAS

Za Tehnički Odeljak pri Načelnstvu u Subotici potrebne su kancelarijske prostorije od 6—8 soba.

Dolaze u obzir i takovi objekti u kojima imade i više od 8 soba.

Ponude sa naznakom cene ostalih uslova neka se podnesu uredu gradonačelnika grada Subotice najkasnije do 13. decembra 1929. god. 10 sati pre podne.

14477

Gradonačelnički ured.

Karácsonyi vásár!

OLCSÓ ÁRAK! Óriási választék férfi kalapokban, sapkák, sálak, pulloverek, keztyűk, harisnyák, bokavédők és n. akkendő különlegességekben. - Vételkényszer n. lkül tehint e mey iz'cses és váia zlé o: rak'árunkat. **Karácsonyi szezonra leszállított olcsó árak!**

Braća Stipančević

Subotica
Aleksandrova ul. 9

641

Prodaja nepokretnog imanja u Kladovu

Javljam, da će stečajni odbor pod stečajem nalazećeg se Aleksandra, zvanog Lazara, sina Time Davidovca iz Novog Sada, prodavati putem javne ofertualne dražbe poljsko imanje prezaduženog, koje se nalazi u Kladovu a opisano je po tapiji Negotinskog Suda ovako:

od istoka do Negotinskog drum 1228 metara od zapada do puta, koji vodi od sralja do ređičkog bunara 796 metara 32 m. od juga, a zatim od puta do ređičkog bunara 1156 metara i 6 cm i od severa do sralja do puta planičkog šanca jaruge i opštinske utrine dok ne izadje na drum Negotinski 1774 metara i 66 cm.

Od ovog imanja pripada Aleksandru, zvanom Lazaru, sinu Time Davidovca polovina i to severna strana do obodajući ka jugu. Istočnom stranom pored puta idući za Negotin meri 887 metara i 75 cm. širina, gde ima utvrđen kamen. Odtle preseca imanje u pravoj liniji i izlazi na špic, gde se dele putevi površke Kladova. Kladušnica gde je takodje ukopar. kamen, kao znak medje.

Dražba će se održati dne 31. decembra 1929 god. u 11 sati pre podne u Novom Sadu u advokatskoj kancelariji Dr. Adamovića Stevana (Jevrejska ul. br. 2.) i to ovako: ko želi da kupi ovo poljsko imanje, ima da podnese pismenu ponudu u zapečaćenom kuvertu potpisanom kuratoru stečajne mase najdalje do 31. decembra 1929. god. do deset sati prepodne i ujedno da položi u ime vadiuma 15.000 dinara.

Stečajni odbor će se sastati u 11 časova toga dana u advokatskoj kancelariji potpisano u Novom Sadu (Jevrejska ulica 2.) te će otvoriti kuverte i saopštiti onim kupcima, koji budu prisutni sadržaj sviju ponuda te će ih pozvati, da usmenom dražbom poprave svoje ponude.

Po završetku usmene dražbe odbor će rešiti, čija ponuda prihvaća, no već sada zadržava sebi pravo da ako to za shodno nadje, ponudu odbije i zakaze novu dražbu.

Ako odbor prihvaća najveću ponudu, neće se više nikakva naknadna ponuda uzeti u obzir, nego odmah sa kupcem sklopiti ugovor. Ako kupac nebi htio sklopiti i potpisati ugovor, propada mu vadium u korist mase. Stečajna masa ne garantuje za mere površine poseda te se preporučuje kupcima, da imanje pregledaju pre dražbe. Kupac kupuje imanje zajedno sa svima zaostalim javnim porezima, dražbinama i teretima, te je dužan, da iste plati iz svoga.

Kupac je dužan isplatiti celu kupovinu pre potpisa ugovora a sa potpisom ugovora stupa odmah u posed.

Imanje se prodaje bez drugih tereta sem javnih poreza, poreza i dražbina, no sve takse i troškove, koje su skopćane sa kupom i prepisom snaša kupac.

U Novom Sadu, dne 3. decembra 1929 god.

Dr. Steva Adamović,
advokat u Novom Sadu
kao kurator stečajne mase
Aleksandra Davidovca.

KOMPLETNI LAKŠBEREĐEŽES
D.18.000,-

EBEĐLO HALŠZOBA KONYHA
KUKPA, POU TIRIOZOP
KUKPA, POU TIRIOZOP
KUKPA, POU TIRIOZOP

TEL. 229

BUTORHÁZ
J. BOŽIĆ
OSIJEK I
ŽUPANIJSKA ULICA BR. 2

TEL. 229

KOMPLETNI LAKŠBEREĐEŽES
D.10.000,-

EBEĐLO HALŠZOBA KONYHA
KUKPA, POU TIRIOZOP
KUKPA, POU TIRIOZOP
KUKPA, POU TIRIOZOP

Karácsonyi ünnepekre

kitünő fehér és siller

BOR

mal naptól kezdve
7 dinárért

továbbá karlócai ürmös, likör, konyak, rum, pálinka, fűszer-és csemegeárú, karácsonyi díszek stb. kaphatók
Nojcsék Géza cégnél
2740 SUBOTICÁN

Naponta garantált friss

Jug.

TESCHENI TEAVAJ

kapható
TRIŠIĆ TODOR

tejesarnokában
Strossmajerova ulica 22.

Mignon

Insztorisz Sándor
cukrászdájában

Szalón cukorka

(stanioles)

kg-ja 20 dinár

Sütemény

drb-ja 2 dinár

Valamint kitünő torták
olesón kaphatók

Subotica, Strossmajerova ul.
22 szám, Halpiac

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ

KOCH CIPŐK

cipők, férfiak és gyermekek részére, formások, tartások és
NAGYON OLCÓSOK
Plinković-ház, Kisközpálnával szemben

Olcso, de jó javitást, kész és rendelt cipőket csak a
gyorstalpaló
készít. Poštanska ulica 4.
Vöröskör mellett. Saját ház
LUSPAI

Köszén

métermázsánként

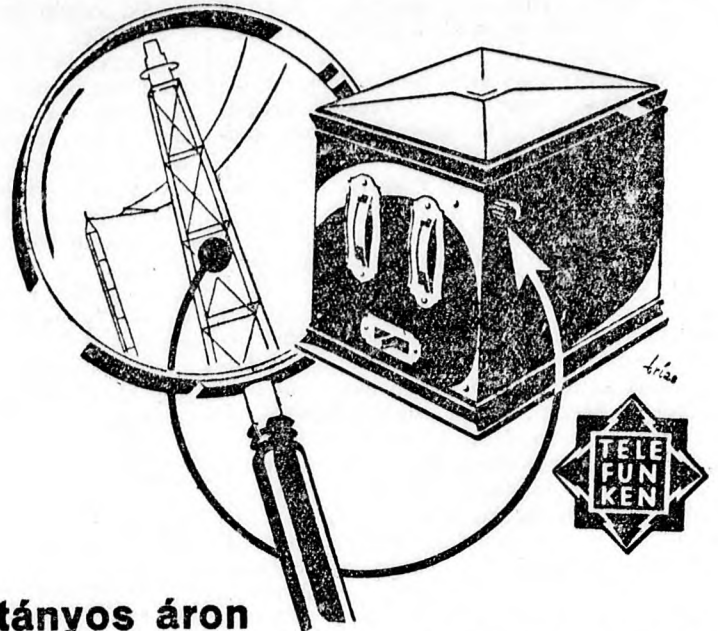
42 dinárért

I-a tűzifa és kokszt
olesón kapható

Illgen Károlynál

Subotica, Sokolaka 17

Telefon 6-60

Jutányos áron
egy új 3 csöves hálózati rádiókészülék

TELEFUNKEN 30 W

árnyékoltrácsu végerősítő-csővel. Közvetlenül a vi-
lágítási áramhálózatba kapcsolható — batteria vagy
anódpótló nélkül. A helyi adót és a környező ál-
lomásokat magasantenna nélkül veszi. Tökéletes
reprodukción: 7 1/2 oktáv hangterjedelemben. Leg-
egyszerűbb kezelés. Egy gomb-bekapcsolás. — Fi-
nom beállító. — Háromszoros hullámátkapcsoló! —
Gramofon lemezek elektromos átvitele!

Ára csövekkel együtt 3,500 dinár.

Minden célnak és minden pénztárcának egy-
egy megfelelő TELEFUNKEN-KÉSZÜLÉK

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat. A legmodernebb konstrukció.

Képviselek minden nagyobb városban

Ismerető prospektusokat ingyen és bérmentve küld:

Jugoslavensko Siemens A. D. Beograd, Kralja Aleksandra ul. 8.

Olcso áron készít mindennemű nyomtatványt a

Minerva nyomda r. t.

Izléses elkészítés! A legmodernebb kivitel!

»TRETORN«

naponta 30.000 pár

sár- és hócipőt

állít elő, amelyet
millió és millió ember hord
a legnagyobb meglepéssel.

Vegyen

Ön is még ma

»TRETORN«

sár- és hócipőt,
mert ezek a legjobbak.

N a g y

karácsonyi vásár

futószőnyegekben, linoleumokban és kárpitós cikkekben

azonkívül, zsák, zsinag, vízmentes pony-
vák és kötélárúk olcsó beszerzési forrása
Kérjen árajánlatot!

WEITZENFELD

I DRUG SUBOTICA - INT. TELEFON 1-92

Praktikus karácsonyi ajándék

Jóminőségű bőrridikül . . .	60 dinártól kezdve
Jóminőségű férfi bőrpénztárca	35 " "
Berendezett elegáns és finom kazetta	550 " "
Iskolai mappa jó tehénbőrből	90 " felfelé

kapható a készítőnél

Schlager H., Aleksandrova ul. 1

A legújabb ridikül- és pénztárcakülönlegességek nagy
választékban

A legnagyobb alkalmi, különösen karácsonyi ajándékok vására
mélyen leszállított árakon
megkezdődött.

Parfumerie Braća Marer
NOVISAD, Kralja Petra 15

Olcsóbb lett a tüzifa! Mindennemű tüzifa, kocsz és szén a legolcsóbb Vujkovic J. és Tár sa napi árakon kicsinyben és nagyban beszerezhető: cégénél, Jukićeva ul. 41. - Tel. 6-69

TISZTA GYAPJU KULAI SZÖVET Szuboticán egyedül VECO M. VIDAKOVIĆ I SINOVIC cégénél kapható, Je ac čeva u. 10.

SZÖRME-különlegességek Zsulyevitsnál Subotica, Sokolska ulica 15

Disznóvágáskor mindenhol csak Fuchs paprikákat kérjen, mert az vegytiszta, konzerváló hatása és kiütő samatja biztosítja a húskezelőmények élvezetét FUCHS & Co. SUBOTICA Wilsonova ulica 11

FOLDMŰVELŐK ITT AZ ALKALOM! 187 hold elsőosztályú szántóföld Szlavóniában, közvetlen Oszijek mellett, elkészült a miatt hihetetlen olcsó áron e adó. Érdeklődők forduljanak Kamenko vendéglős öz Oszijek, Dalmatinski Podrum, Kačićeva ul. 14435

Motoros szalagfűrészek és körfűrészek tüzifavágáshoz állandóan raktáron - Üzemben is megtekinthetők. Legolcsóbb árakon szállítja Dragutin Erben, Oszijek Desatićina 10 14237 Telefonszám 190

EUPHOSIL PARAFFIN THERAPIA A legújabb eredményeiben felülmúlhatatlan gyógymód reuma, köszvény, ischias, lumbago, fagyott végtagok és neuralgikus fájtalnak eseteiben. Legbiztosabb sikerü paraffinos pakolásos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos köszönőirat. Vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kívánatra prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécsei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539 Mérsékelt árak!

Karácsonyi rizling bor literenként 7 dinár Pálinkák, likőrök és rumok a karácsonyi ünnepekre legolcsóbban Konstantinović Lázár fűszer- és csemegekereskedésében szerezhető be. Üzletvezetőséggel szemben. Telefon 6-19

Donath Artur ékszerspecialista SUBOTICA Jelačićeva ulica 8. Steiner cukrászda mellett

Író- és számozógépek vétele és eladásra Betűk, hengerek stb. alkatrészek olcsón Javitások legolcsóbban Gémesí special írógépek-mechanikusnál, Subotica, Pajo Dobanovac trg u. 8

Eredeti, kiváló jó, florenci maróni mindennemű degyümölcs viszonzatadásra kapható Ceizler Károly cégénél Subotica 14491

BUTORT izléses és jó kivitelben méltányos árban, részletre is készít Fister Gusztáv műbutorasztalos Subotica, Barátok temploma során 2-65

Műbutor Legjobb és legizlésebb csak Szabadosnál Subotica, Daničićev put 1 1281

Nemesített fajtiszta gyümölcs és rózsafákat ajánl KISS BÉLA kertész 1-35 Subotica, Rajnic-selo Kérjen áriegyzéket

Tüzifa Bükk, gyertyán és tölgy fevágva és házhoz szállítva 100 kg.-ként 38.- dinár Kocsz és a többi tüzifa emek a legolcsóbb napi áron; va onvétele nagy árkedvezmény J. E T V E Š telep Sava Teklin (Hafasi) ut 23.

ZSÁK PONYVA ZSINEG legolcsóbban AVRAM SCHIFF zsák- és ponyva-kölcsönzőnél AFRIK, LŐSZÓR és LÓTAKARÓK gyári lerakata HEVEDEREK TÖMLÖK stb. NOVISAD Telefon: 2403 Telegr.: Jutešif Fiók: Beograd - Sava Kérjen árajánlatot!

Legjobb amerikai alapra nemesített, prima gyökeres vesszők Legjobb asztali- és bor-fajták, valamint gyökeres vadvesszők a szőlészeti felügyelőség által felülvizsgálva, szavatolt fajtiszt legolcsóbban kaphatók BOLBECHER & BORSCHOVA Bela Crkva (Banat)

Hirdetéseket Sentán a Bácsmezei Napló részére Molnár Sz. Vince könyvkereskedése veszi fel.

Nagy baj

ha valaki lusta még arra is, hogy saját helyzetén javítson, akkor amikor könnyen lehet. A Pató Pál ur betegségekben szenvedőkön nem segít sem orvos, sem patika és amikor majd ráeszmél arra, hogy itt talán mégis csak, valamit kellene tenni, akkor már rendszerint későn van. Ma már jól tudja, hogy a jól jövedelmező kis háziipar tényleg kényeret nyújtana neki s azt is tudja, hogy a legszebb, a legkönynyebb, a legtisztább háziipar csakis a „REKORD” általános gyorskötőgép beszerzése által volna elérhető, még pedig azonnal, azt is tudja, hogy már itt is vettek gépet, ott is vettek gépet, sőt már javában dolgoznak is. Megtekinthetné a szomszédban is, hallott is már róla, a pénze is meg volna hozzá s ha nem, módjában állana azt könnyen megszerezhetni, de megmondítani a jobb kezét, hogy egy levelezőlapot írjon, a szomszédba átmenni és meggyőződést szerezni a dolgról, még arra is, hogy érdeklődjön olyasmiról, amelyek a saját zsebét érdekelné elsősorban talán arra is, hogy ha valaki pénzt kínálna neki, hogy azt átvegye az illetőtől. Ilát akar az ilyen ember dolgozni? Az ilyen ember csak panaszkodik, hogy ilyenek a viszonyok, meg olygnak a viszonyok s hogy nehez megélni. Kérdezzen meg bárkit, aki fölünk „REKORD” gépecskét vásárolt, hogy hogy van megelégedve vele és hogy oda adná-e valakinek? Ne, vegyen zsákba macskát, személyesen győződjék meg a kis gép teljesítmőképességéről, látogassa meg ingyenes tanfolyamunkat Oszijeken, vagy látogassa meg azokat, akik már elvégezték a tanfolyamot saját szemével láthatja, saját füleivel hallhatja a valót és a szintiszta igazságot.

A „REKORD”

háziipari gyorskötőgépek vezérképviselősége 13451 Berényi Zsigmond OSIJEK I., Krezmina ul. 13 A pályaudvar közvetlen közelében!

BEUREGARD PENZIONATUS FIATAL LEÁNYOK RÉSZÉRE CORSEAUX — Vevey mellett — Suisse Gyönyörű, egészségesek tékvés. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus

Karácsonyi ajándékok Vig Zsigm. Sándor-nál Subotica, Karadjordjev trg. Szépirodalmi, ifjúsági könyvek, társasjátékok, zeneművek, képeskönyvek, mese-könyvek, diszlelvélapírok, író- és rajzeszközök, zeneművek nagy választékban. December 1-től december 16-ig karácsonyi külön kedvezmény! Aki vásárlásnál az alábbi szelvényt átadja, a bolti árakból 20 százalék visszatérítést kap! Igényt tartok VIG ZSIG. SÁNDOR cégénél 20% kedvezményre Érvényes december 1-től december 16-ig. A szelvény postai rendelésnél is érvényes. Levélbeli rendeléseket a beérkezés napján elintézzük.

100 kgr. étkezési burgonya 100 dinár Nojcsék Géza cégénél Subotica 2745

Vizesuborka ecet- és paprika, savanyított káposzta és többféle főzelék-konzerv kapható 216 Kemény Dezső ecet- és konzerv gyárban Subotica, I. Vojnovićeva ulica 5

Ha gallérját, fényesen, fehérén és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445 PIUKOVIC gőzmosóába Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

LIFKA-MOZI

Hétfő, kedd, szerda, csak 3 napig
NAGY PREMIER
Metro zsurnál
 Pompás aktualitások a világ minden tájáról
Maurice Decobra
 világhírű regénynek filmváltozata

HÁLÓKOCSIK ANGYALA

Szereplők:
 Lady Dianna Wynham Claude France
 Selman herceg Olaf Fjord
 Varsákin, orsz. ügyvivő Boris de Fast
 Muravjev asszony, a kedvese Mary Seta

LEVELEZÉS

Intim Pista. Minden rendben van. Dolgozzék éretünk. Csók. 14470

Idősebb tanyai vendéglős keres 38 éven felüli hozzáillő üzlet- és munkaszerető, magános nőt, akivel hátralevő éveit boldog egyetelésben leélhetné. Leveleket »Vallás mellékes« jellegre a kiadóba kérek. 14348

Fiatal leány, megértő, szerető párját keresi »Mimóza« jellegével a kiadóba. 14388

HÁZASSÁG

Vagyonos hölgyek férjhezmennek, orvos, ügyvéd, mérnök, kereskedő, nagyiparos nőülne. Házasági ügyekben biztos címmel diszkrétan eljárók. Cim a kiadóban. 12982

Földbirtokoscsalád férjhezadná egyetlen leányát földbirtok és készpénzhozománnyal. Cimét, fényképét elküldi: **Sebestyén,** Budapest, Király-ucca ötvenegy. 14303

Bácskai árvaléány férjhezmenne kettőszázholdas felszerelt gazdasággal. Cimét, fényképét elküldi: **Sebestyén,** Budapest, Király-ucca ötvenegy. 14300

Gyermektelen özvegyasszony férjhezmenne virágzó jugszláviai gyárüzemmel. Cimét, fényképét elküldi: **Sebestyén,** Budapest, Király-ucca ötvenegy. 14302

FOGLALKOZÁS

Keresek irodamba szerető és magyarul tudó kisasszonyt. Vig fakereskedés.

Finom süteményeket készíteni tudó pékségedet azonnali belépésre keresünk. — Ajánlatok Hotel Sloboda D. D. Sombor címre küldendők. 14401

Utazókat kerestünk könnyű munkára fizetés és jutalék ellenében. Trgovacko Produccie Beograd, Kolarčeva 10/I. 14411

Épület és tüzfakereskedésbe egyéves gyakorlatlaltal rendelkező fiatalember teljes ellátással vidékre alkalmazást keres. »Szorgalmas« jellegű leveleket a kiadóhivatal továbbít. 14407

Molnársegéd-almolnár, szorgalmas, megbízható, hosszabb gyakorlatlaltal, állandó állást kaphat. Ajánlatokat »Molnár« jellegével a kiadóhivatal továbbít. 14447

Szerelő, boltiszolga felvétetik Centrál Rádiónál. 14342

Pénztárnoknő azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatokat »R. 20.« jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 14248

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kíséretében számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyeggett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelég mellékelendő

Fűszerkereskedők! Óriási forgalmat jelent! Szenczáclós! Ujszerű!

Reklám csokoládé

1500-as ladás csomagolásban 150,
 300-as csomagolásban 20 nyerménnyel legolcsóbban

Kaufmann Franjo
 reklámcsokoládé gyárában
 Subotica, Vilsonova ulica 6-a.

Szirmobunda olcsón eladó. Konya Rozika, Karadzičeva ul. 10. (Bárnyköz). 14471

Pördökállya fafűtéses vörös rézből eladó. Román, Jelačićeva ul. 1. 14469

Részgy, fehér, sodronybetéttel, matracal és éjjeli szekrénnel olcsón eladó. Cim a kiadóban. 14472

Citroen csukott autó, négykerekes, jutányosan eladó. Érdeklődni Novisad, Kamenička 72. 14392

Eladó haláleset miatt emeletes ház Oszijeken négy lakással, tíz éve óta fennálló szódavizgyárral. — Mahler, Osijek, Reiserova ulica 55. 14466

Aztalógépek, teljes be rendezés, elhalálozás miatt eladó. Jellinek, Vilsonova ulica 51. 14434

Nagyforgalma vas- és fűszerüzlet betegség miatt eladó. Az üzlet tizenkétezer lakosu nagyköztségben, kiterjedt környékkel és vevőkörrel a főuccán sarkon, a legforgalmasabb helyen, jól szortirozott, bovlimentes aruraktárral, berendezéssel együtt a helység borbeadó esetleg lakóházzal együtt eladó. Komoly reflektánsokkal csak is személyesen tárgyalok. Cim a kiadóban. 14464

Lakatosműhely teljesen felszerelve, 4 méter csucsátváolságu esztergappaddal 18.000 dinárért eladó. Stevan Jesenski, Stanišić. 14263

Rózsaburgonyát métermázsánként 60 dinárért, fehérburgonyát, fejes káposztát és vegyes tarka babot áron alul szállít Danilo Ivkov, Stapar. 14184

Malomkő

Árari lerakat francia, darás rőzslétfűtésre kapható. Mamuzsics Ivan gépkereskedő, Subotica, Sudarevičeva 9. 14220

Gildner-Diesel motor, 50 HP vertikális, kéthengeres, új, még kicsomagolatlan, legújabb konstrukció, 120.000 dinárért eladó. Jeftimijádesz mérnök Beograd, Bitoljska ulica 41. 14463

Kihullott és vágott hajat a legmagasabb áron vesz Lagner fodrász, Pašičeva ulica. 13662

Teherautó 4 tonnás, üzemképes állapotban, 10.000 dinárért eladó. Márton János, Senta. 14426

7 dinár

egy liter saját szüretelésű kelebiai bor kivételre a Spitzer vendéglőben. 14354

Zemunban jólmenő éjjeli üzlet berendezéssel és házzal együtt eladó. Csakis komoly és készpénzzel rendelkező vevővel tárgyalok. Cim: M. Gy., Zemun. Telefon 202. 14421

Eladó ház szabadkézből. — Cim: Majsai ut 72. 14422

Háromtonnás Austro-Daimler és egy személy Ford, valamint egy Ford-motor, kitűnő állapotban, olcsón eladók. Megtekinthető Weisz Simon, Szombor, Konjovičeva ulica 18. 14399

Megvételre keresek használt, de jó állapotban levő, forgatható billiárdasztalt. Részletes ajánlatokat »Billiárd« jellegre a kiadóba kérek. 14375

Ebédő, komplett, alig használt, búkkfából, borszékkel, esiszolt tükörrel eladó Ladočki Gábornál, Orom. 14395

6 engedéllyel rendelkező nyüzszállat, tarka bikák, eladó. Peter Bajer, Apatin, Adlergasse Nr. 1570. 14373

Kisebb fűszerüzlet berendezés kevés áruval eladó és azonnal átvehető. Subotica, II., Masarikova ulica 101. 14309

VÁROSI MOZI

Vasárnap, Hétfő, Kedd, Szerda
 Kettős műsor

Az élet joga

Sebab a sz anyának önzéséből szerencsétlenné tenni gyermekét?

Főszereplők: **Madge Bellamy és Barry Norton**

a Négy ördög főszereplője.

Eredeti ének- és színházi együttes részvételével

KONRAH Saba beszélő készletével

KI A TETTES?

REX BELL harcol a saját jó hírért és egy szép leányért

FOX PROGRAM

Karácsony előtti

olcsó áron eladásra kerülnek művészi kivitelű gobeline képek Rónánál, a városházával szemben. 14235

Zephir-, Rekord- fa- és széntüzelésű kályhák, Elite-tűzhelyek zomancózt, nikkelezett és fekete kivitelben kaphatók. Barzol vaskereskedés, Subotica. 10444

Zászlók

tiszta gyapjú tengerész-zászlósövetből, garantált fény-, eső- és viharmentes. Nagyban és kicsinyben. — **Winkler József,** Subotica, Madjarska ul. 9. Kérjen ajánlatot. 10079

Eladó 75 HP alacsony és magas nyomású kondenzátoros gőzgép üzemképes állapotban, továbbá különféle óskavasak. Cim: Selmezi uccában, Ban. Arandjelovo. 14304

Brillians ókszer és egy piaino eladó Centralna Banka zálogosztályánál. 14341

Menyasszonyok

figyelmébe ajánlom tiszta lendamaszt áruim, menyasszonyi kelengyéim. **Varoga Flórián** lendamaszt szövészet, Szubotica, Trumbičeva 3. 13192

20%-os koronabonokat legmagasabb áron vásárol Pučka Štedionica, Osijek. 13629

Rózsaburgonya

homoki saját termés takarmányropce, akácfaoszlop eladó. Senos 17. Telefon 756. 11 órákor. 14361

Modern családi ház, mellélékelvisegekkel, nagy kerttel 500 négyeszőgöl szőlővel eladó. Rádió Reklám. 14360

Bűkk- és tügyfűrészhulladékok valamint búkkhasábbá vagontételekben állandóan kapható **Szomska Industrija Rad. M. Dobričić** cégnél Kozarac, Bosna. 14358

KÜLÖNFÉLE

Kávósok és vendéglősök figyelmébe! Takarékoság és egészségi szempontból járték kátrválti vegyileg tisztított hatóságilag engedélyezett vállalatnál. Opima, Subotica, Tolstojeva 19. Kérjen felvilágosítást! 13348

Borbeadó 40 holdas birtok 5 évre 3 mm. buzárért és 1 mm. morzsolt kukoricáért holdankint. Az élő és holt állományt meg kell venni. Bovebhet Kramer úgnökség Osijek I., Lončarska 10/a. 14449

Öcsöb mint bárhol, csakis Földes Samu ruhaárúházában, Szubotican Rudies ucca gyümölcsiac. (saját ház). Ferfi öltöny 360 dinártól, férfi télikabát 350 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női télikabát 325 dinártól, borkabát 850 dinártól, elegáns raglán 600 dinártól, püsbéléses sálgaléros, rövid angol bunda 800 dinártól és városi bunda 1400 dinártól. Nagy választék felöltökben, trencskotokban, utazóbundákban (kocsira, autóra) gyermek télikabátokban. Tessék meggyőződni. Ügyeljen a címre. 12298

Nyakkendők

fordítását vállalja **Fortuna** nyakkendőipar. Ruff-palota. 13576

A dohányzás teljes vagy részleges leszokására orvosok által ajánlott Afumapasztillák legjobban beváltak. Dobozonként 80 dinár. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár., Szubotica, főpostával szemben. — Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban. 11070

Hipnotizálni eredményesen megtanulhat levelezés útján is. Érdeklődők leveleit »Magnetikus« jellegre a kiadóba kérem. 14432

Különbejárati szép, uccai butorozott szoba a központban kiadó. Zmaj Jovina ul. 18. 14417

Csinosan butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 14439

Csinosan butorozott különbejárati szoba 2 ur részére azonnalra kiadó. Rudičeva ulica 4. I. emelet. 14438

Egy szoba, konyha, kamráns lakás azonnalra kiadó. Szegedinski vinogradi, a Budanovičeva ulica végén. 14453

A. E. G. Irigoyen
 vevőjellegű keret

BENCE JÁNOS
 Irigoyen mechanikus Szubotica
 Ciril Metod trg 20. 8102

Feleségem gyógyításához szükséges orvosság felémazti napi keresetemet. E miatt szegénységem kétségbeesett. Nincs fűtőanyagom, beteg feleségem hideg szobában fekszik, gyermekeim téli ruha nélkül vannak. A jószívű emberek támogatását és segítségét kérem. Faragó István, nap-számos, Csurg 260. 14192

A szépség hatalom, a szépség siker! Széplő és májfolt ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arckenőcsőt és borax-szappant. — Kapható mindenütt. Főle-rakat: Herczl-drogéria, Szubotica. 8101